

03SA 7500, Kap. 27

Millî Kalkınma Partisi

Nizamnamesi - İzahları

ve

Köy Kalkınması

ŞAKA MATBAASI
İSTANBUL — 1950

Millî Kütüphane Kurumu

Yayınlar - İncelemeler

ve

Köz İncelemesi

1954

Millî Kalkınma Partisi

Nizamnamesi - İzahları

ve

Köy Kalkınması

**ŞAKA MATBAASI
İSTANBUL — 1950**

Blatt 1
Königsberg
1874

✓

03 SA 7500(7)

1949 yılı Umumî Kongresinde

Parti Umumî Reisi
Sayın Nuri Demirağ'ın
Beyanatı

29/7/949

Muhterem arkadaşlar!

Toplantımıza teşrifinizden dolayı hepinize şükranlarımı arz ederim. Söze başlarken dikkatinizi bir an yakın mâziye çekmek istiyorum. Aziz yurdumuzun imarı yolunda kazmayı omuzuma, çekici elime aldığım zaman, İç Asya, İç Afrika sefaleti içerisinde ömür süren, binbir çeşit mahrumiyet içinde inleyen işçimizi, çiftçimizi, fakir halkımızı bu ızdıraptan kurtarmak ve onları (insan gibi) yaşama seviyesine ulaştırmak imkânlarını aramağa koyulmuştum. Uzun seneler yurt içinde ve müteaddit defalar Avrupa ve şimal memleketlerinde her branştan beraberimde götürdüğüm mütehassıslarla seyahatler tertip ederek etütler yaptım.

İnönünün, Başvekilken Moskova seyahatinden üç ay sonra oraya da gittim. Rus Bolşevik rejiminin, bir iş ve memleket adamı göziyle Türk bünyesine asla uymıyacağı kanaatine vardım. Ve bunun sekametini —tarihimize, Türk-Rus muahedelerinin mükerreren mukabil taraftan bozulmuş olmasına dayanarak— müdafaadan asla fariğ olmadım. Netice; şu kanaate vardım ki: Komünistlik, sefalet muhitlerinde neşvünüma bulur. Onun tek galibi iktisadî kalkınmadır, hudutsuz servete mani olan liberalizmdir.

Münferit kanaatlarımın ve hareketlerimin; uzun seneler iktidarın verdiği gurur ve militarizmin tahakkümü karşısında tesiri pek zayıf kaldı. Fertlerin cemiyetle başa çıkamayacağı; cemiyetin, ancak cemiyeti yenebileceği neticesine vardım.

Nihayet bildiğiniz gibi (Artık Yeter!) sayhasile 945 senesi Temmuzunun 6 ncı günü prensiplerimiz (Millî Kalkınma Partisi) ünvanı altında ortaya konuldu.

Aziz arkadaşlar; hayatın elemine, kederine karşı fütursuz kalmak, ağır hâdiselerin acılıklarına karşı koymak aziz Türk milletinin büyük hasletlerindedir. Bu meziyyete sahip olanları hedefine ulaştırmaktan hiç bir kuvvet men'e kadir değildir. Çekilen bu sıkıntılar ve üzüntüler usanma mevzuu olmamalıdır.

Bildiğiniz gibi, müteaddit defalar içten ve dıştan sabotajlara maruz kaldık. Hamdolsun hepsi bertaraf edildi. Bu haller azmimizi asla zâfa uğratamaz. Bilâkis enerjimizi kuvvetlendirir.

Âdil mahkemenin kat'iyet kesbeden kararile partimiz, millet yolunda, hak yolunda bütün varlığı ile faaliyetine devam ederek haksızlığa ve kanunsuzluğa karşı mürakabe ve kontrol vazifesini geniş ölçüde yapacaktır. Büyük bir halk kütesinin sabırsızlıkla faaliyetimizi beklediklerini müşahede etmekteyiz.

Muhaliflerin, muvafıkların üzerlerinde durdukları ve kısmen de tatbikine yeltendikleri parti programımız büyük milletimizin yegâne terakki ve saadet şehrahıdır. Evvelâ; ahlâk, sonra vazife düsturu programımızın başında gelir.

Felâketlerin yegâne sebebi; zevkü safaya düşkünlüktür. Milletimizi bu ayıp ve kusurlardan berî kılmak için var kuvvetimizle uğraşacağız. Muvaffakiyet, muhakkaktır. Yurd-

daşlarımız iyiyi, kötüyü tefrikten âciz değildir. İrşada muhtaçtır. (Önce inan, sonra inandır) prensibi üzerinde yürüyoruz.

Müptelâ olduğumuz içtimaî hastalıkların ta'dada gelmez tahripkârlığı, halkımıza anlatılır anlatılmaz, derhal doğru yolu tutacaklarına kaniyim. Bu hususta var kuvvetimizle çalışacağız.

Millî mücadelede istilâ edilen yurdumuzun ve mahvolmuş zannolunan Türklüğün altı kanatta yazılı altı nevi fenalıktan sakınma ve bunları kanunî müeyyide haline koyma sayesinde müstevlilerin, cihanı husumetin tasallûtlarından kurtarıldığı âşikârdır.

Vatanın düşmandan tathirinden sonra her cepheden imar ve umranının temini için aynı hamle ve hareketlerle müstemirren aynı yolda devam etmek icabederken bu kurtarıcı prensiplerin tamamen aksine olarak iktidar partisinin aşırı zevkü safaya ve mal, servet iddiharına düşkünlüğü ile milletimizi bu fecî vaziyete düşürdüğünü her aklı selim sahibi tasdikte bir an bile tereddüt etmez.

Umdelerimizden biri ve belki birincisi vatanın, milletin ücretli bir bekçisi saydığımız idarecilerin en büyüğünden, en küçüğüne kadar altı kanatta yazılı altı nevi ayıp ve kusurlardan uzak bulunmaları teşkil eder.

Partimiz, devlet idaresini eline aldığı zaman, bu idareciler kanunî müeyyide haline konacak olan, 24 sene evvel yapmış olduğum vakıfname gibi kazandığından, kazanacağından aile ve evlâtlarının orta halde geçinmelerine kifayet edecek miktardan üstesini millete terketmeğe mecbur tutulacaklardır. (Vakıfname S. 7 de).

NURİ DEMİRAG
MEKTEBİNİN ŞAKİRDLERİNE

İşretten

Oyundan

İffetsizlikten

Eğrilikten

Tenbellikten

SAKININIZ !

M.K.P.

MENSUPLARINA

İŞRETTE

OYUNDAN KUMAR DOĞAR

İFFETSİZLİKTE

EĞRİLİKTE

TENBELLİKTE

ZULUMKARLIKTAN

SAKININIZ !

6 / 7 / 1945 Nu D A

AMME İŞLERİNİN
HÂDİMLERİNE

İŞRETTE

OYUNDAN KUMAR DOĞAR

İFFETSİZLİKTE

EĞRİLİKTE

TENBELLİKTE

ZULUMKARLIKTAN

SAKININIZ !..

1 / 1 195 NU.D.

MÜHÜRDAĞ ZADE NURİ

IMPORT - EXPORT

TUTUN CUMHURİYETİ, NUB LİMON İŞKELESİ N. 14

Telephone : Stamboul 764

مُحَرَّر دَارِزَادِی
نُورِی

مُحَرَّر دَارِزَادِی، اِذْ عِنَّا لَآئِنَّا كَرَامَاتُ
نُورِی، مَحَرَّر دَارِزَادِی، مَحَرَّر دَارِزَادِی، مَحَرَّر دَارِزَادِی

تَاقِدُونَ ۱۱ سَابِرُونَ ۲۶۶

استانبول ۷ مه ۱۳۱۵

موجود و غیرت صورت قدر مشتمل اوج هم زوت تحیم منه عتد و اولاد لریک اوز عتد
عیسینیه کفایتیه اید جهت و یاد اولاد لریک یوکت قیمن موفریخ نیتم اید جهت عتد ایچقار لریک
مال هیاتمه یا عتد موفد اوج هم جمع خونی مؤسسور و عتد لریک و ایدمه اید لریک
مطلوبه زوت زاتمه وقف اید بوزوم

نور

1 — NURİ DEMİRAĞ'ın Vasiyetnamesi sureti:
Kantariye ithalât ihracat,
Tütüngümürgü Limon İskelesi Cad. No. 14.
Mühürdarzade Nuri.

7/Mayıs/1341
(1925)

Mevcut ve ömrümün sonuna kadar mesaimden hasil olacak serveti şahsiyemden aile ve evlâtlarımın orta halde maişetlerine kifayet edecek ve yavrularımın yüksek tahsil masraflarını temin eyleyecek miktar çıkarıldıktan sonra, hali hayatımda yapmağa muvaffak olamayacağım hayırlı müesseseler vücuda getirilmek ve idame ettirilmek şartıyla serveti zatiyemi vakfediyorum.

İmza: Nuri

Feragat, fedakârlık, ahlâk ve doğruluğu her fert, şiar edindikçe tedricen umuma teşmil edilecek ve çok taraftar kazanacak olan bu prensibe halkımız fartı sadakatle bağlı kaldıkça milletimiz saadet yolunda yürüyecek, aç, çıplak, işsiz, müsrif ve sefih kimse kalmıyacaktır.

Bu suretle vatana hizmet etmek arzusu; hudutsuz ve gayrimeşru para kazanma hevesine hâkim bir hale konulacaktır.

Eflâtun'un: (Cihan, ancak hükümdarların, filozof veya hut filozofların hükümdar oldukları zaman düzelebilir.) sözünü burada zikretmeden geçemeyeceğim.

Doğruların eğrilerden, eğrilerin de doğrulardan bîzar oldukları bir emri tabiidir. Korkak, uyuşuk, tembel milletlerin; doğru, cesur, çalışkan milletler kadar hak istemesi de haksızlıktır.

Bir memleketin namusluları namussuzlardan cesur olmadıkça, o memlekette değil adalet, adaletin kokusuna bile rastlanamaz.

Kendi milletini beğenmiyen, başka milletlerin mukallitliğini, perestişkârlığını yapan milletler, yerlerinden, yurtlarından kovulmuşlar, kılıçtan geçirilmişler, bakiyyetissüyufu (kılıç artıkları) da göç etmek zorunda kalmışlardır. Bunu, tarih bize yüzlerce misalile gösteriyor.

Millî Kalkınma Partisi, Türk milletinin maddeten, mânen yükselmesine kudret ve kuvvet kazanmasına âmil olacak en hakikî ve demokrasi yolunda ilk evvel atılmış bir teşebbüs ve hamledir. Tehlükeli bir uykuya dalmış olan milleti uyandırmak vazifesini üzerimize almış bulunuyoruz.

Söz hürriyetinin bulunduğu memleketlerde bazan hoşça gitmiyecek sesler de yükselebilir. Bunları susturmak, hürriyeti kaldırmak demek olur. Medenî memleketlerde matbuat

kanunu diye bir kanun yoktur. Serbestii matbuata tecavüz edenler için kanunlar mevcuttur.

Başbakanın âyan teşkilâtı ahlâkî islâhat, ticaret serbestisi, seçim emniyeti sözlerinin aksine olarak baskıyı şiddetlendiren ceza kanunu maddelerinin tadili ve tedhiş hükümlerinin konulması, Ferit Kam merhumun şu rubaisini bana hatırlattı:

*Garabetin bu da bir nev'idir ki: insanlar
Arar hakikati her yerde, aksi yolda yürür
Tesadüf eylese bir yerde ezkaza bir gün
Hakikat onlara, onlar hakikata tükürür.*

Bu tükürüşler: birisi neden beni tahrif ettin, diğeri niçin hakikat oldun? a sebep olmaktadır.

Aşırı sağcılıktan ne kastadıldığı anlaşılmıyor. Türklüğün, Müslümanlıkla ifade olunacağını, tevekkülün uyuşukluğunu, hurafeleri silkip atmak, yerine azmin atılğanlığını ikame etmek suretiyle Müslümanlığın insanlara her nevi saadeti bahşedeceğini Prof. Şemseddin Günaltay daha iyi bilir.

Lâiklik, bizde tatbik edilmemektedir. Diyanet İşleri teşkilâtının devlet bütçesi dahilinde bulunması lâiklikle tezaht teşkil etmektedir.

Diğer ekalliyet cemaatleri gibi Evkaf varidatını ilmiye mensuplarına teslim ederek kendilerini cemaat teşkilâtıyla idare etmeleri halinde mühmel bırakılan ibadethanelerimizin ve çok kıymetli eski âbidatımızın mahvu harabiden kurtarılacakları muhakkaktır.

YENİ PARTİLER

Premsiplerimizi şöyle böyle benimsiyen yeni yeni partiler meydana çıkıyor, buna memnunuz. Bu tilsimin anahtarı

ancak ve ancak kurtulmağa, yükselmeğe elverişli eserler vücuda getirenlerin, varlığına dayanan, mülkü milletin gizli, kapalı hazinelerini verimli hale getirmesini bilenlerin, şahsî menfaatini, millet menafii uğrunda feda eden ruhu idealist, dimağı realist şahsiyetlerin elindedir. Müstamel şöretlerinkilerde değildir.

Premsiplerimiz masa başında, maröken koltuk üzerinde kaleme alınmamıştır. Uzun senelerin ilmî ve amelî tetkikatının mahsulüdür. Milletimizi kadir ve zulümden koruyacak, refah ve saadete eriştirecek yegâne yol tuttuğumuz yoldur. Bu yol hak yoludur, millet yoludur.

DEVLETÇİLİK REJİMİ

Devletçilik, beldeleri harab eden, ticaret, sanat ve iş hayatını öldüren milleti, fakrî sefalet içinde inleyen mahdut bir tufeyli zümreyi memnun eden ve onları dejenere hale sokarak zevkü sefaya sürükleyen, kütleyi aç, çıplak, işsiz ve sefil bırakan bir tahakküm rejimidir. Bu sistem yıkılacaktır. İdare cihazı bozuktur. Yapılan suiistimallerin mes'ulünü bulmağa imkân yoktur. Vergiler ağır ve adaletsizdir. Suiistimale çok müsaittir. (Nef'i hazine) prensibinin tahakkümü altındadır. Re'sen takdir yolile memurların rey'i hoduna, kavli mücerredine ekseri temiz şahıslar ve müesseseler kurban ediliyor.

Birkaç şehirde gösteriş şeklinde meydana gelen umrana mukabil, vatandaşların büyük bir kısmı iptidaî seviyede bir ömür geçiriyor.

Para kıymeti düşmüş, satın alma kabiliyeti hatır ve hayale gelmiyecek surette yükselmiştir. Hayat pahalılığı alabildiğine ileri gidiyor. İstihsalin azalması nisbetinde, istihlâkin artmasıyla meydana gelen müvazenesizlikten dolayı boluğun yerini kıtlık almıştır. Hayat pahalılığını memlekete

sirayet ettiren; iktisadî devletçilik siyasetidir. Pahalılık yaratmak için hükûmetçe ortaya binbir çeşit mevzuat çıkarılmıştır. Tüccar, fabrikatör, bilûmum müstahsiller bunların karşısında bunalıp kalmıştır. Yürümiyen işlerin mes'ulünü bulmağa imkân yoktur. Halk işsizdir. Kütle perişandır. Teşviki sanayi, teşviki ticaret, teşviki ziraat kanunları yerine, tahribi sanayi, tahribi ticaret, tahribi ziraat usulleri kaim olmuştur.

Bunların birini misal olarak söyleyebilirim: Sanayie tatbik edilen muamele vergisi: ekseri fabrikatörleri hiyleye ve sahtekârlığa, dürüst müesseseleri de inhilâle götürmüştür.

Hükûmetin, devlet fabrika ve teşekkülleri vasıtasile ticaret yapmaktan vazgeçmesile, her nevi sanayi ve ticareti serbest bırakmasile bu facia önlenebilir.

Medenî memleketlerde hükûmetler, vatandaşın mal, can emniyetleriyle refahlarını daima ön plânda tutarlar. Onların servetlerini, kazançlarını kıskanmazlar. Hüner, menbaı kurutmak değil, verimli, feyizli hale sokmak, hükûmet hissesini; servet ve kudretle mütenasip olarak halktan almaktır.

Hükûmet, vatandaş arasındaki iktisadî münasebetleri tamamilen serbest bırakmalıdır. Her şey iktisadî nizam üzerine kurulmuştur. Bolluğun, ucuzluğun mevcudiyeti ancak ve ancak serbest ticaretten hasıl olacak rekabetle kaimdir.

Şahsî teşebbüsleri desteklemek ve onlara yardım etmek, müstehtlikleri müstahsil hale koymak esas prensibimizdir.

Amerika, bugünkü muvaffakiyetini buna borçludur. Serbesti ve rekabet, saadet ve refahın anahtarıdır. Bu temin edildiği gün hayatın ucuzlayacağı muhakkaktır.

SEÇİM MESELESİ VE DEĞİŞTİRİLEN KANUN

Biliyorsunuz ki, partimiz İstanbul Belediye intihabına iştirak etmiş, hemen bütün halk adaylarımıza reylerini ver-

mişlerdi. Tomar, tomar sandıklara rey puslalarının doldurulduğunu, intihaba fesat karıştırıldığını, parti adaylarımıza verilen reylerin bilâhare imha edildiğini bir çok ecnebi müşahidlerin, de imzalarını taşıyan yüzlerce zabıtnamelerle tesbit ederek seçime boykot etmiştik.

Seçim kanunu ileri demokrat memleketlerde olduğu gibi vatandaşın serbestçe reyini kullanması ve asla intihabata fesat karıştırılmıyacak hale konulması şartile; değiştirilmedikçe partimizin seçimlere iştirak etmiyeceği ilân edilmişti.

Müteakip seçimlerde aynı taktiğin kullanıldığını gördük.

Son defa çıkan kanun, seçim emniyetini temin etmemektedir. Tâbir caizse katrandan çıkarılmış kara sakıza sokulmuştur.

Bu hal karşısında milletvekilleri seçimlerinde iktidar hükûmetinin partimize de bir kaç mebus yeri ayırması elbette kabul edilemezdi ve edilemez.

Mecliste partimizin meb'usu bulunmaması; aziz vatandaşlarımızın itimadına ve sempatisine nail olamamaktan değil; tam milletin reyine ve itimadına dayanan kendine has vakarla «Koltuk altında yaşıyacak» mecliste birkaç temsilcisinin böylece bulunmasına tenezzül etmemiş olmasından ileri gelmiştir.

KISMÎ SEÇİMLER MESELESİ

Devlet borçları ve istikrazları milyonları aşmıştır. Vari-dat menbaları azalmağa, kurumağa yüz tutmuştur. Münhal-lere memur tayin edilmez, tensikatlar yapılır, tasarruf için her çareye baş vurulurken, zaten adedi pek fazla olan milletvekillerinden bir kaçının yerine kısmî seçimlerin yapılması ve seçim için üç milyon lira sarfedilmesi doğru değildir. Bunların maaşlarının ve harcırahlarının ne miktara balığ olacağı mülâhaza buyrulsun. Şu halde, kısmî seçimlere lüzum yoktur ve yapılmalıdır.

Memleket; kuvvet ve kudretini fertlerden alır. Bu kuvveti başka yerden getirmeğe imkân yoktur. Bu bakımdan fert bir kuvvet, kudret ve servettir. Ferdi maddeten, manen muztarip edecek her şeyden, her engelden berî olması esastır. Bütün gaye ferdin maddeten, mânen kuvvetli olmasına çalışmak olacaktır.

Partiler, âzalarının aidat ve bağışlarile yaşarlar. Devlet bütçesiyle beka ve mevcudiyeti muhafaza edilen partiler, hakiki parti değildir. Hükûmetin hata ve kusurlarını iyi şekilde göstererek alkışlamaya memur bir «Propaganda servisi» sayılırlar.

Partiler, idarecilerinin fedakârlıklarile yaşarlar. Ve onların feragatine dayanırlar. Feragatkâr ve faziletkâr şahsiyetlerden mahrum olan ve rakip partilerden yardım ümidi-ne kapılanlar, derhal hezimete ve ölüme mahkûm olurlar.

HÜLÂSA

1 — Etatizmin, devletçiliğin ağır baskısından her sınıf halkımızı kurtaracak aç, çıplak, işsiz, müsrif, sefih kimse bırakmayacağız. Hudutsuz ve gayrimeşru kazanç ve servetlere meydan vermemek şartile ticaret, ziraat, ve sanayide halka tam bir serbesti temin olunacak, şahsî teşebbüse geniş ölçüde yer verilecek, bütün kol ve kafa harekete geçirilecektir.

2 — Hiç bir zaman imtiyaz «kapitülâsyon» doğurmayacak şekil ve suretlerde yurddaşlarımızla teşriki mesaiye matuf hariçten gelecek sermaye, fen ve iş adamlarına kapılarımızı daima açık bulunduracağız.

3 — Milletimizin her cihetten refah ve saadetini sağlayacak malî, idarî, iktisadî, içtimaî ve kültürel sahalarda geniş ölçüde terakki, inkişaf, imar ve umran yollarında esaslı hamleler yapılacaktır.

4 — Millî an'aneyle ahlâk ve doğruluğa büyük ölçüde yer verilecek, iyilerin kadri yükseltilecek, kötülerin ıslahı-

na, tereddi ve zeval sebepleri olan usul ve âdetlerden sakınmalarının teminine çalışılacaktır.

5 — Feragat, fedakârlık prensiplerimizin temel taşıdır. İdarecilerimizi vatanın kurtuluşu, yükselişi yolunda kendi varlığına dayanan, mülkün, milletin gizli, kapalı hazinelerini verimli hale getirmesini bilen, şahsî menfaatini vatan menfaatleri yolunda feda eden ruhu idealist, dimağı realist şahsiyetlerden seçeceğiz.

6 — Bir memleketin haricî siyaseti, iç işlerinin sağlamlığına ve halkın mümkün olan nisbette umumî memnunluk ve hoşnudluğuna tâbidir. Bu da, asla harap olmıyan «adalet» binasile ziynetlendirilecektir.

7 — Memlekette pek ciddî bir ahlâk tasfiyesine ihtiyaç vardır. Türkün ecdadından tevarüs ettiği bütün meziyetlerin, faziletlerin taşkın ahlâksızlık cereyanları karşısında ezilip kalmasına asla müsaade etmiyeceğiz.

8 — Kanunlarımızın demokrasiye uygun şekle konulması için parti umumî merkezinde vaktiyle kurulmuş olan adlî, askerî, malî, iktisadî, içtimaî, kültürel velhasıl her nevi anti demokratik kanunları elekten eleyecek, kalburdan geçirecek, lüzumunda tatbikat sahasına konacak ve lâğvedilecek kanun tasarılarını hazırlıyacak mütehassislardan müteşekkil komisyonları tekrar faaliyete geçireceğiz.

9 — Çok evvel prensibini ortaya attığımız «Şark Federasyonu» konusunda bütün varlığımızla harekete geçeceğiz. (1)

---

(1) Nuri Demirağ'ın 18 Eylül 1947 tarihli Akın gazetesine beyanâtı

ŞARK MİLLETLERİ FEDERASYONU

Eskiden Şark âlemi bir insanlık ve fazilet kitabına benzetiliyordu. Şark milletleri de onun pek kıymetli sahifelerini teşkil ederlerdi. Şirazesini, çok ziynetli kapağını da Türk milleti temsil ederdi.

10 — İleride telâfisi gayrikabil felâketleri önlemek için M. K. P. Nizamnamesinde tasrih edildiği veçhile bilûmum memurların hattâ bekçilere varıncaya kadar mensubini askeriyeye gibi partilere asla girmemeleri ve vazifelerini tam bî- tarafî ile ifa etmeleri, iktidar partisinin kör âleti olmamaları üzerinde ısrarla durmaktayız.

11 — Partimizin hazırladığı ve nizamnamemizde kısaca izah ettiğimiz büyük islâhat projelerini tahakkuk ettirdiği gün milletin gürbüzleşmesi, çoğalması, refah ve saadeti, mül-

---

Şiraze, zaman zaman gevşeyip çözülmüş, muhtelif istikametlerden esen sam yelleri o sahifeleri uçurmuş, parçalamıştı.

★

Milletle devleti elele veren 49 Amerikan Birleşik Hükûmetleri, yonılmaz bir kuvvet halindedir. Böyle kaldıkça daha da kuvvetlenecektir. Bu devletler, ayrı ayrı mütalâa edilince mühim bir kuvvet ifade etmez.

★

Oğuz Han, haleti nez'inde altı oku birbirine bağlatır, altı oğlunu huzuruna çağırır, sıra ile bu bağlı okları kırmalarını emreder, hiç biri kıramaz, bağı gözdürür, birer birer kırarlar. Amerika vahdeti, de buna misaldir.

★

Hudutların korunması, gümrük kaçakçılığının men'i, sefir ve sefaret erkânı ve daha bilmem bir sürü masraflar, ticari münasebatı men'ü tahdit eden çeşitli âmiller, az nüfuslu devletleri gündün güne fakrû sefalete sürüklemektedir.

Kanunî Sultan Süleyman devrindeki ülkemizin üstünde hâlen kaç devlet yaşadığını biliyor muyuz? (*)

Amerika sistemini an'anemize ayarlıyarak (Bir Şark Federasyonu) kurmakla bu milletlere emniyet, selâmet, bolluk, ucuçluk ve refah temini mümkündür.

Yeter ki: bedhahların bir çok siyasi maksatlarla aralarına nifak sokarak husumet tevlit eden uydurma entrikaları, aleyhte propogandaları akli selime, şura, mantığa dayanan hakiki ve hayatî menfaatlere galebe çalmasını.

(*) 16.000.000 Km² üzerinde 33 devlet, 325 milyon nüfus.

kün imar ve umranı yolunda yıldırım sür'atile yürüyeceğin-
de hiç bir kimse tereddüt ve şüpheye kapılmasın.

Az söz, çok ve iyi iş düsturu esas prensibimizdir. Bin-
lerce çeşit baltalamalara, ferden ferda devamlı ve ısrarla
vatan hizmetinden men ve mahrum edilmeme rağmen vü-
cude gelen nâçiz eserler meydandadır. Bu münasebetle Şâ-
ir Ziya Paşa merhumun:

Âyinesi iştir, kişinin: lâfa bakılmaz

Şahsın görünür rütbei aklı; eserinde.

hikmet saçan şiirini burada zikretmekten kendimi alamıyo-
rum.

12 — Sırası gelmek üzere bulunan hamle ve hareketleri-
mizden biri de omuzlarımızda peksimet torbası, ayağımızda
çarık olduğu halde köylere kadar halkı irşada gitmek ola-
caktır. Bu meyanda parti programına dahil olan köy imar
plânlarımızı, köy kalkınmasını yakından köylülerimize gös-
tereceğiz.

Son olarak Mithat Cemal'in, o büyük şâirin şu şiirini
okuyarak sözüme nihayet vereceğim:

*Zincirlerin altunsa da korkma koparıp kır,
Susmak ne demekmiş, yere haykır, göğe haykır.
Vidân bile duymaz sesi çıkmazsa bir ahı
Sessiz kölelerdir yaşatan bin bir ilâhı
Elbet put olurlar öpülen eller etekler,
Elbet öpen oldukça çıkar öptürecekler.
Hürriyet; o en son şerefindir, onu satma,
Bir Tanrı yeter kendine, bin Tanrı yaratma.
İnsandaki dört tane ayak devrini bilme,
Mahvolşa eğilmezdi baban, sen de eğilme.*

Dâvamızda yorulmadan asla fütur getirmeden bu şekil-
de yürüyeceğiz. Bizi bu dâvada yürümekten hiç bir kuvvet
bir an bile alıkoyamayacaktır.

Cümlenizi saygı ve sevgi ile selâmlarım.

NURİ DEMİRAĞ

ÖRNEK

Karar Sureti

T. C.
Başbakanlık
Muamelât Umum Müdürlüğü
Kararlar Müdürlüğü
Karar Sayısı: 3

3070

İstanbul Üsküdar Paşalimanı 60 sayılı koruda oturan Yeşilköyde Gök Okulu sahibi Nuri Demirağ ile Kandillide Küçüksu caddesi 21 No. da oturan eski Erzurum Milletvekili ve İstanbul Beşinci Noteri Hüseyin Avni Ulaş ve Bakırköy İncirli yolunda 29 No. da oturan gazete yazarlarından Cevat Rifat Atilhan tarafından (Millî Kalkınma) adıyla kurulmak istenilen siyasî Partinin «Millî» ünvanını kullanması, İçişleri Bakanlığının 26/8/1945 tarihli ve 45861 sayılı yazısı üzerine, 3512 sayılı kanunun 16 ncı maddesine göre Bakanlar Kurulunca 5/9/45 tarihinde kabul olunmuştur.

CUMHUR BAŞKANI
İSMET İNÖNÜ

Başbakan	Adalet Bakanı	M. S. B.	İçişleri Bakanı
M. Saracoğlu	R. Türel	A. R. Artunkal	Hilmi Uran
Dışişleri Bakanı	Ma. B.	M. E. B.	B. B.
H. Saka	N. M. Sümer	Yücel	Sırrı Day
Eko. B.	Sağlık ve S. Yardım B.	G. ve T. B.	
Fuad Sirmen	Dr. Sadi Konuk	Suat H. Ürgüplü	
Tarım B.	Ulaştırma B.	T. B.	Çalışma B.
S. R. Hatiboğlu	A. F. Cebesoy	R. Karadeniz	Sadi Irmak

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

• LIT. WERK
Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

MİLLÎ KALKINMA PARTİSİ

Nizamnamesi

Cihan huzurunda, tarihin kaydettiği devirlerdenberi adalet timsali olarak hâkim yaşamış milletimizin, azametli tarihinden kuvvet alarak bizlere emanet ettikleri an'anelere sadakat ve hürmet göstererek zamanın ihtiyaçlarına göre terakki ve inkişaf yolunda milletimizin lâyük olduğu mevki ve refahın ahlâkan ve iktisaden büyük bir kuvvet haline gelmesini temin maksadiyle, anayasa hükümlerine göre (MİLLÎ KALKINMA) ünvanıyla bir parti teşkil ettik. Başarılmasını hedef ittihaz ettiğimiz hususat aşağıda gösterilmiştir:

Madde 1 — Medenî haklarına sahip, yirmi iki yaşını bitiren, Partinin program ve nizamnamesini kabul eden her Türk vatandaşı üye olmak hakkını isteyebilir. Ancak, bunlar arasında az zamanda muhtelif kanaatlere bürünerek mütereddî ruhî hâlet taşıyanlar, sözü ile işi arasında tezat bulunanlar, umdelerimize aykırı ve memleket zararına yabancılar âmaline hizmet edenler, halk arasında kötü nam ve şöhretle tanınanlar, memuriyet vazifelerini suiistimal edenlerle hemhal olup iştirak ve delâlet suretiyle menfaat temin etmek zannı altında bulunanlar haysiyet divanı huzurunda nefsinin tebriye etmedikçe partiye alınmazlar. Partiye dahil olup da yukarıda yazılı halleri irtikâp edenlerle partinin

nüfuzunu suiistimal etmeğe çalışanlar, makamlarda bulunan zevata karşı mutabasbıs ve riyakârane hareketle benliklerini hasıs menfaatlerine feda edenler, Türk tarihinin kudsiyetine ihanette bulunanlar, parti aleyhine hakikate uymıyan isnat ve beyanatta bulunanlar, keza haysiyet divanı kararıle partiden çıkarılırlar.

Madde 2 — Vatanın ve milletin muhafaza ve müdafaa-sı gibi mukaddes hizmetlerle mükellef bulunan askerî memurlar, adaleti tevzie memur hâkimler, halkın umuru muamelâtını ve emniyetini hâdim bulunan bilcümle devlet memurlarının, herhangi parti mevkii iktidara gelirse gelsin müstakillen vazifelerine devam ve bekaları esas olup, emniyetle vazifelerinde bitaraf bulunmaları iktiza ettiğinden, memuriyet esnasında hiçbir memurun partilere kayıt, müntahip ve müntahap olamamaları hususu müdafaa edilecektir.

Madde 3 — Hükûmet şekli: Vicdan, fikir ve yayın hürriyetine istinat eden ve halkın mutlak surette iradesini tecelli ettirmek mânasına gelen Cumhuriyet idaresidir.

Madde 4 — İdare usulünde (tevsii mezuniyet) esası tek-lif ve müdafaa olunacaktır.

Madde 5 — Bütün seçimler bir dereceli olacaktır.

Madde 6 — Seçimler, partiler tarafından vücade getirilecek heyetler marifetiyle yapılacak, hükûmet idare memurları bitaraf olarak yalnız kontrol ve inzibat vazifelerini ifa edeceklerdir. Seçimlerde temsili nisbî usulünün tatbiki istenecektir.

Madde 7 — Kontrol ve inzibat vazifesiyle mükellef olan memurlar, halkın rey (oy) istimalinde bir gûna tesir yapamayacakları gibi, başkalarının fesad karıştırmasına da mâni olacaklardır. Bunların hilâfına hareket eden memurlar hakkında madde tayiniyle Savcılığa vuku bulacak ihbar üzeri-

ne, Savcı derhal tahkikata geçerek takibi mucip haller mevcut ise, memurin muhakemat kanununun lüzumu muhakeme formalitelerine tâbi olmaksızın hakkında Cürmü Meşhut kanunu hükümlerine göre seçime fesat karıştırma fiilinden muhakeme edilmesi talebinde bulunulacaktır.

Madde 8 — Cumhurbaşkanı altıncı maddede beyan olunan seçim hey'etleri marifetile, yurtda seçmek hakkını haiz bütün vatandaşlar tarafından beş sene müddetle seçilecektir.

Madde 9 — Aynı zat üst üste iki defa Cumhurbaşkanı olamayacaktır.

Madde 10 — Teşrii kuvvette âyan meclisi kurulması teklif ve müdafaa olunacaktır. Âyan meclisi, mülga âyan meclisinin vazifeleriyle mükellef bulunacaktır.

Madde 11 — Âyan meclisi kırk üyeden mürekkep olacaktır. Bunlar Cumhurbaşkanı seçimindeki usul ve şekil dairesinde bütün vatandaşlar tarafından kaydı hayatla vazife görmek üzere seçileceklerdir.

Madde 12 — Âyan meclisinden ölüm, ehliyetini kaybetmek gibi sebeplerle üye adedinin beşte biri noksanlaştıkça, açılan üyelikler yerine yeniden seçim yapılır.

Madde 13 — Milletvekilleri, yüz bin nüfusta bir olmak üzere keza bir dereceli seçimle dört sene için seçim dairelerince seçilecektir.

Madde 14 — Cumhurbaşkanı'nın ölümü veya ehliyetinin zevalile inhilâl vukuunda, yeni seçim yapılınca kadar âyan başkanı vekâlet edecek, âyan başkanı Cumhurbaşkanlığı için namzet ise ikinci Başkanı veya vekilleri bu vazifeyi yapacaktır.

Madde 15 — Makam ve memuriyet kuvvetlerini millet zararına suiistimal ederek âmmenin hukukunu ihlâl ve el altından başka şahıslarla gizli ortak olarak ve tavassut ettirerek hasis menfaatler temin edenler, ahlâkı umumiyenin bozulmasına sebebiyet verenler, hangi devirde olursa olsun bu fi-

illerinden müruru zaman ve umumî af gibi müsaadelerden istifade ettirilmiyerek, suçları âme dâvası şeklinde takip ve hükme bağlanacaktır. Milletın nezahati namına bu gibilerin gayrimeşru malları müsadere edilmekle beraber medenî haklardan mahrum edilecek ve kara listeye geçirilmesi için kanun teklif edilecektir. Kara listeye isimleri dahil olanlar ölmüş olsalar bile halefleri ve mirasçuları gibi yerlerine geçenler tevarüs ettikleri bu gibi gayrimeşru malları hazineye devretmekte temerrüt gösterirlerse kendilerinin de aynı cezaya çarptırılmaları hakkında kanun konulmasına çalışılacaktır.

Madde 16 — Belediye üye ve başkanlarının mahallince ve serbestçe seçilmesi ve idare memurluklarıyla belediye başkanlıklarının bir zat uhdesinde toplanmıyarak müstakillen vazifelerinde çalışmalarını partimizin arzularındandır.

Madde 17 — Lisanın bugünkü halini değiştirmeyi düşünürken zamanın tabii şekildeki seyrine tâbi tutmak gerekir. Bir asır evvelki ifadei meramla bugünkü arasında görülen fark hissedilmeden, tedricî tekâmüle ve hiçbir anlaşmazlığa meydan vermeden husule gelmiştir. Yine bu esas dahilinde lisanın tekâmülünü temin etmek ve kanunî cebirlerle gayritabiî ve anlaşmazlığa sebep olacak zihniyetlerden kaçınmak hususu üzerinde durulacaktır.

Madde 18 — Öğretmen kütlesine, bütün teşrifatta lâyık oldukları en yüksek mevki temin edilecek, aynı zamanda maddî refah bakımından maişet düşüncelerinden kurtarılacaktır.

Madde 19 — Maarifde her şey ahlâk ve millî an'ane esasına göre âyarlanacaktır. Öğrencilerin kabiliyeti göz önünde bulundurulurken her gencin tahsiline, kabiliyetlerine göre istikamet verilecektir.

Madde 20 — Tahsilde ihtisas orta okuldan sonra başlayacak ve lise kısmına ait lüzumlu bilgiler meslek dersleriyle birlikte okutturulacaktır. Küçük sanayie ait meslekler ilk

tahsilden sonra başlayacak, bu küçük san'atlar hususunda istihsal mıntakalarına göre meslek okulları açılacaktır.

Madde 21 — Türk gençliği küçük yaştan itibaren münhasıran vatan müdafaası için en mühim askerliğe hazırlık sporlarıyla meşgul edilecek, hayat mücadelesinde kendisine lâzım olan, en son sistem ve motorize tekniğin bünyesine uygun, eğlence haline getirilmiş talimlerle yetiştirilecektir.

Madde 22 — Adliyede istinaf teşkilâtı ihya olunacaktır.

Madde 23 — Hâkimler azil ve arzuları hilâfına naklunamazlar ve hiçbir tesire tâbi tutulamazlar. Kanaat ve ıctihatlarından dolayı mes'ul olamazlar. Kanunî zühulleri, ancak kanunu mahsusuna göre muhtelif derecedeki mahkemeler tarafından islâh olunur. Umumî vazifelerde ve adaleti takipte hiçbir fevkalâde mahkeme kurulmayıp, bütün işler âdî mahkemelerde rüyet ve intaç olunacaktır.

Madde 24 — Hâkimlerin lâyıkları oldukları mertebede refahı temin olunacaktır.

Madde 25 — Devlet teşkilâtı taklitler üzerine kurulmayıp hakikî ihtiyaçlara göre bina olunacak, adama göre iş değil, işe göre adam kaidesi tatbik ile devlet umumî kadrosu islâh edilecektir. Kırtasiyecilik kaldırılarak halkın işi çabuk görülecek, işleri geciktiren ve karıştıranlar ehil değilse sınıf ve rütbesi tenzil edilecek veya işine son verilecektir. Kasdı mahsusla yapılmışsa şiddetle cezalandırılacaktır.

Madde 26 — Devlet işlerinde kanunların tatbiki, şahsî masuniyetin temini ve âmme hizmetlerinin ifası hususunda memurlardan evvelâ ahlâk, sonra vazife düsturunu benimsemeleri, hâdim sıfatıyla, derecesine göre şefkat, tevazu ve merhametle hareket etmeleri istenecek, bu sıfatlar memur vasıflarında esaslı bir umde olarak aranacaktır.

Madde 27 — İktisadî sahada insanlığın ulaştığı merhaleye varmak hususunda medenî dünyaya ayak uydurmak başlıca umdelerimizdendir. Bunun tahakkuku için ferdî hâkimiyet tesiriyle uyuşturulan bütün kabiliyet ve enerjii ha-

rekete getirip az ve yavaşla iktifa edilmiyerek çok çabuk ve iyi iş yapmak prensibimiz olacak, istihsalâtta umumî ihtiyacımızı temin ile beraber beşeriyete de hizmet etmek hususunu da göz önünde tutacağız.

Madde 28 — Sanayi ve ticarete rekabet esası hâkimdir. Her millet metnını cihan piyasasına sağlam ve ucuz çıkarmak için rekabet ederken bu suretle hareket etmeyip kanunî cebirle ve menfî teşekküllerle refah yerine ıztırap verici zihniyet ve hareketlerden içtinap ile ilmî kaidelerle hareket edeceğiz. Paramızı kıymetlendirmek suretiyle bolluk ve ucuzluk teminine çalışacağız.

Madde 29 — Orman, maden ve fabrikaları, münakalât, ziraat ve emsali işleri müterakki milletlerde olduğu gibi halka terk edip şahsî teşebbüse geniş ölçüde yer vermek, şirketler vücade getirmek ve bunlar vasıtasıyla müstehlikleri müstahsil kılmak ve hükûmetin kontrol ve mesuliyeti altında çalıştırarak fazla istihsal yapmak zihniyetini hâkim kılmaya çalışacağız.

Madde 30 — Bir memleketi; ziraati aç, sanayii çıplak bırakmaz. Ancak ve ancak madenleri zengin eder. Çok zengin olan yeraltı hazinelerimizin mükemmel ve modern tesisatla, tam verimli bir hale konmasına partimiz bütün varlığıyla çalışacaktır.

Madde 31 — Devlet; bütün istihsal sahasında hüsnü misal teşkil edecek yalnız nünuneler vücade getirip daha iyisini millete yaptırmaya delâlet etmek suretiyle faydalanaacaktır.

Madde 32 — Memleketimizin geniş toprağı nüfusumuzun bir kaç mislini yaşatacak kabiliyettedir. Bu işde iskân kaideleri göz önünde tutularak, devlete ait münbit ve boş araziye islâh, bataklıkları kurutmak ve Ziraat Bankası sermayesile mümkün olduğu kadar köyler tesis etmek, mıntakaların kabiliyetine göre istihsale elverişli maddeleri hazırlayıp kesif nüfuslu yerlerden muhtaç olanları arzularıyla bu

gibi yerlere iskân ederek istihsalâtı arttırmak, bu iskân olunanlardan bankanın sarfiyatını taksitle telâfi etmek en mühim gayelerimizdendir.

Madde 33 — Tasavvurlarımızın başında gelen ve istihsalâtımızda başlıca âmîl olan arazi sulama keyfiyetine ehemmiyet verilecek, akar sulardan gerek bu suretle ve gerekse kuvvei muharrike tedariki suretile azamî istifade teminine gayret olunacaktır.

Madde 34 — Mümkün olan bütün tedbirleri alarak milî sağlığı, iktisadî kalkınmayı ve nüfusun artıp gürbüzleşmesini temin için hükûmetin rehberliğiyle millet elele verecek bütün gayretlerini bir araya toplayacak, geniş ölçüde imar işine girişilecek, çalışabilecek bütün kafa ve kolların randımanından azamî istifade edilmek suretiyle aç, çıplak, işsiz kimse bırakılmıyacak, şahısların sefahatine ve milletin emaneti olan şahsî servetlerin israf edilmesine kat'iyen meydan verilmeyecektir.

Madde 35 — Tekâlifte esas, varlık nisbetlerine göre vergiye tâbi tutmaktır. Mevcut vergi vaziyetleri de yeniden gözden geçirilecek, mükellefleri sarsımayacak surette kudret ve servetle mütenasip malî kanunlar ihdasına ve bütçe sisteminde değişiklik yapılmasına çalışılacaktır.

Madde 36 — Sanayi, müessesat, maden ve orman işletmelerinde ve bütün iktisadî sahalarda işçilerin mesailerinde temin ettiği azamî verime karşılık, onları terfih edebilmek için en mütekâmil dünya işçi teşkilleri nümune ittihaz edilerek hakları teminat altına alınacaktır. Resmî tatil günlerinde işçi yevmiyelerinin, çalıştıkları günler gibi verilmesi istenilecektir.

Madde 37 — Büyük teşebbüslerde, şahsî mesai, iş başarmada gösterilen şahsî meziyet ve kabiliyet, teşebbüse konan sermayeye ait verim ve amortismanlarla tevsiine ve müteşebbisin hayatı hususiyesine kifayet edecek miktarda bir kazanç mahfuz kalmak şartile, hudutsuz servete mâni ol-

mak maksadile mütebaki safi kâr üzerinden devletin menafii umumiye hissesi olarak hal ve vaziyetin icabettirdiği miktarda vergi alınması hususu kabul olunacaktır.

Madde 38 — Yukarıda yazılı mevaddan kanunlarımızda mevcut olmıyanlarının ikmali, tadili icabeden hükümlerin değiştirilmesi suretile kanunlar yapılması baş amacımızdır.

TEŞKİLÂT

Madde 39 — Millî Kalkınma Partisinin organları şunlardır:

- a) Umumî ve mahallî ve fevkalâde kongreler.
- b) (Umumî Meclis) Genel Kurul.
- e) İdare (Heyetileri) Kurulları.
- d) Parti (Umumî Kâtipliği.) Genel Sekreterliği.
- e) Teftiş ve mürakabe.
- f) Haysiyet Divanları.

UMUMÎ KONGRELER:

Madde 40 — Umumî kongreler: Her İl kongrelerince seçilen en az iki ve en çok beş delege ile, Umumî Meclis ve Merkez Haysiyet Divanı ve Merkez İdare Heyeti yedek üyelerile, Merkez Haysiyet divanı yedek üyelerinin ve İl başkanlarının iştirakile ve iki yılda bir Mayıs ayında yapılır. Toplanma günü, saati, yeri ve ruznamesi (Gündemi) kongre üyelerine mektup ve en az iki gazete ile tebliğ ve ilân edilerek Umumî Reislikçe davet edilir ve hükûmete bildirilir.

Herhangi bir il merkezinde parti teşkilâtı yoksa, o ilçe bağı ilçesi teşkilâtı; aynı ilin her hangi bir ilçesinde de parti teşkilâtı mevcut değilse, o ilçenin bucak teşkilâtı; bu-

çaklarda da teşkilât bulunmazsa, mevcut köy teşkilâtı müstakil sayılarak Umumî Kongrelere:

A — Müstakil sayılan ilçeden en çok üç;

B — Müstakil sayılan bucaktan en çok iki;

C — Müstakil sayılan köyden bir delege gönderilir.

Ç — Müstakil sayılan ilçe veya bucak veyahut köy sayısı, teşkilâtı olmayan aynı il veya ilçe veyahut bucak dahilinde birden çok ise her birinden birer delege gönderilir.

Parti teşkilâtı bulunmayan aynı il dahilinde müstakil sayılan ilçe veya müstakil sayılan bucak veya köy sayısı 5 i geçerse, nerelerin birer delege göndereceğini Umumî Meclis tespit eder.

D — Malî veya her hangi mücbir bir sebep dolayısıyla il, müstakil sayılan ilçe veya bucak veyahut köyden seçilen delegeler vaktinde İstanbul'a gelemeyecek ve umumî kongreye iştirak edemeyeceklerse, İstanbul'da bulunan parti üye arkadaşlarından birini vekil tayin edebilirler. Ancak bu delegelerin bağlı buldukları teşkilâtın resmî mührü ile tasdik edilmiş vekâletnameleri, Umumî Kongre toplanmadan evvel Umumî Kâtiplikte bulunacak surette vaktinde gönderilmiş olmalıdır.

E — Delege gönderemeyecek herhangi bir teşkilât; arzu ederse umumî kongre için merkezden delege seçmek salâhiyetini umumî meclise verebilir. Bu takdirde en az 15 gün evvel Umumî Reisliğe yazı ile bildirmek şarttır. Umumî kongre tabîî üyeleri ile delegelerin bir oyu vardır. Vekâleti olanların ona göre oyları olur. Parti arkadaşlarından arzu edenler umumî kongrelere iştirak edebilirler; ancak oy hakları yoktur. İl ve ilçe kongreleri için de bu usuller tatbik olunur.

Madde 41 — Fevkalâde kongreler:

a) Parti üyesinin en az beşte birinin talebiyle Umu-

mî Meclisin veya Parti merkez İdare Hey'etinin daveti üzerine;

b) Parti Umumî Reisinin veya Parti Umumî Meclisinin göstereceği lüzum üzerine de fevkalâde kongreler toplantıya davet edilir.

c) a - Bendindeki üyelerin talebi halinde Parti Umumî Meclis veya Parti Merkez İdare Hey'eti fevkalâde kongreyi toplantıya davete mecburdur.

Madde 42 — İlân olunan gün ve saatte mürettep üyenin yarısından bir fazlası mevcut olmadıkça kongreler açılmaz. İkinci toplantı tekrar davete lüzum kalmadan ertesi gün aynı yerde ve aynı saatte mevcut üyelerle toplanır ve çoğunlukla karar verir.

Madde 43 — Umumî Meclis, Merkez Haysiyet Divanı, Merkez İdare Heyeti yedek üyeleri ve Merkez Haysiyet Divanı yedek üyeleri, İl Parti Başkanları kongrenin tabii üyeleridir. Ayrıca İl kongrelerinden seçilecek delegelerle partiye mensup gazetelerin mümessilleri de kongreye iştirak ederler.

Madde 44 — İlk toplantıda müzakereyi idare etmek üzere bir reis ile, iki reis vekili ve dört kâtip seçilir.

Madde 45 — Kongrenin çalışmasını kolaylaştırmak maksadiyle kongrece muhtelif komisyonlar seçilir. Bu komisyonlar müteakip kongreye kadar çalışmalarına devamla ihtisaslarına ait tetkiklerini Parti Umumî Reisliğine bildirirler.

Madde 46 — Komisyonların seçiminden sonra kongrenin bir toplantı devresine ait çalışma raporu okunur.

Madde 47 — Umumî Kongrenin vazifeleri:

a) Parti program ve nizamnamesinin tadili. Üye tarafından yapılacak tadil teklifi kongreye iştirak eden üyelerin üçte iki oy çokluğu ile kabul edilir.

b) Parti bütçesinin tetkik ve tasdiğiyle bir devrelik hesapların tetkik ve kabulü,

c) Umumî Meclisten sevkedilen, illerden gönderilen ve kongre üyeleri tarafından verilen lâyiha ve tekliflerin tetkiki,

ç) Komisyonlardan gelecek mazbataların tetkiki,

d) Parti Umumî Reisi ile reis vekillerinin, Umumî Kâtibin ve merkez idare heyetinin ve merkez hâsiyet divanının ve bunların yedeklerinin seçilmesi.

Madde 48 — Umumî kongre alenîdir. Üyelerin beşte biri tarafından yapılacak teklif üzerine müzakereler yalnız üyelere inhisar ettirilebilir.

Madde 49 — Bütün müzakereler zabıt ve tescil olunarak altları başkan ve kâtipler tarafından imzalanır. Kongre sonunda çalışma hülâsası beyanname ile ilân olunur.

İL KONGRELERİ

Madde 50 — İl kongreleri; ilçe kongrelerinin seçtikleri 2-3 delege ile İl İdare Heyeti ve yedek üyeleri, İl Hâsiyet Divanı ve yedek üyelerinden teşekkül etmek üzere iki yılda bir Nisan ayının 1 - 20 nci günleri arasında toplanır.

Madde 51 — İl Kongresinin vazifeleri:

a) İl idare heyetinin bir senelik malî muamelâtını tetkik ile gelecek sene bütçesini kabul etmek;

b) Parti nizamname ve programı hakkında umumî kongreye verilmek üzere lâyiha hazırlamak;

c) İllerin ahlâki, iktisadî, içtimâî kalkınması hal ve istikbaldeki ihtiyaçları hakkında umumî kongreye raporlar hazırlar ve kalkınma için tesbit edilen hususâtın il umumî meclisi ile belediyedeki üyeleri delâletiyile tahakkukuna çalışır.

d) İl idare heyeti üyelerini, İl parti başkanını ve il hâsiyet divanını, idare heyetile hâsiyet divanı yedeklerini seçer.

Madde 52 — İl kongresi ilk toplantısında müzakereyi idare için bir başkan ile bir başkan vekili ve iki kâtip seçer.

Madde 53 — Kongrenin toplantı müddeti 15 günü geçmez.

Madde 54 — Kongre icabederse çalışmasını kolaylaştırmak için komisyonlar teşkil eder.

Madde 55 — Müzakereler, zabıt ve tescil ile altları başkan ve kâtipler tarafından imzalanır.

İLÇE KONGRELERİ

Madde 56 — İlçe kongreleri iki yılda bir Mart ayının 10-25 inci günleri arasında bucak kongrelerinin seçtikleri ikişer delege ile, ilçe idare heyeti ve yedek üyeleri, ilçe haysiyet divanı ve yedek üyelerinden teşekkül eder.

Madde 57 — İlçe kongrelerinin vazifeleri: İl kongrelerinin aynıdır. İlçenin kalkınma ve ihtiyaçları hususunda hazırlayacağı raporları il kongresine verilmek üzere il parti başkanına gönderir.

Madde 58 — İlçe kongreleri, idare heyetleri tesisi lâzımgelen bucakları tayin ile üyelerini tesbit eder ve il parti başkanına bildirir.

BUCAK KONGRELERİ

Madde 59 — Bucak kongreleri, iki yılda bir 20 Şubat ilâ 5 Mart günleri arasında, köylerden gelen birer delege ile bucak merkezi üyelerinin iştirakiyle yapılır.

Madde 60 — Bucak kongrelerinin vazifeleri, ilçe kongresi gibidir.

KÖY KONGRELERİ

Madde 61 — Köy kongreleri, iki yılda bir Şubat ayının 1 - 15 inci günleri arasında, köy idare heyetleri yapacakları ilânla bütün üyelerinin gün saat ve yer tayin etmek suretiyle, kongreye iştirakini temin ve davet der. Şu kadar ki buldukları bölgelerin iklim şartları veya mahallî herhangi bir sebep, yukarıda kongreler için yazılı tarihlerde toplantı yapmağa müsait olmazsa ,bu gibi parti teşkilâtı, kongrelerini tespit edilen müddetlerle mukayyet olmıyarak daha evvele alabilirler.

Madde 62 — Köy kongrelerinin vazifeleri:

- a) Köy idare heyetini ve köy parti başkanını seçer.
- b) Bir senelik faaliyet ve hesabatı tetkik ve tebriye eder.
- c) Bucak kongrelerine gönderilecek olan delegeyi seçer.
- d) Köy ve köylünün kalkınması için lüzumlu tedbir ve faaliyetler hususunda ilçe kongresine arzedilmek üzere raporlarını hazırlar.

UMUMİ MECLİS

Madde 63 — Umumî Meclis, Parti Umumî Reisi ve Reis vekilleri, varsa, partiye mensup bakanlar ile grup umumî heyetince seçilen yedi milletvekilinden ve parti merkez idare heyetinden teşekkül eder.

Madde 64 — Umumî Meclise, parti umumî Reisi ve bulunmadığı zaman Reis vekillerinden biri başkanlık eder.

Madde 65 — Umumî Meclis, partinin Millet Meclisi içinde ve dışında teşkiâtını ve bütün muamelâtını idare eder ve düzenler.

Madde 66 — Umumî Meclis partinin dış teşkilâtını,

parti merkez idare heyeti vasıtasıyla idare eder. Ve ayda bir defa toplanır. Parti Umumî Reisinin dâveti ile fevkalâde olarak da toplanır.

Madde 67 — Umumî Meclisin vazifeleri:

a) Partinin program ve nizamnamesini tatbik ve parti idaresine ait kararlar vermek;

b) Reislikten, grup veya parti idare heyetlerinden ve komisyonlardan gönderilen teklifleri karara bağlamak;

c) Diğer siyasî partilerle müzakere ve anlaşmalar yapmak;

ç) Büyük Millet Meclisinde ve haricindeki teşkilâta aynı istikameti temin edecek propagandayı yapmak;

d) Umumî kongrenin toplantı yerini tayin etmek;

e) Parti teşkilâtı bulunmayan herhangi bir il dahilinde, müstakil sayılan ilçe veya müstakil bucak veyahut müstakil köy sayısı 5 ten çok olduğu takdirde, umumî kongreye hangilerinin delege göndereceğini tespit etmek.

Madde 68 — Umumî meclisin bir kalem bulunur. Bilûmum müzakere ve kararlar bu kalem tarafından zabıt ve tescil olunur.

Madde 69 — (Muvakkat madde olarak) 67 nci madde ile umumî meclise verilen vazifeler; umumî meclis bulunmadığı takdirde umumî merkez idare heyetine aittir.

Umumî merkez idare heyeti: Parti umumî reisi ve reis vekilleri ile varsa; milletvekilleri ve merkez idare heyetinden teşekkül eder. Oyların eşitliği halinde başkanın bulunduğu taraf çoğunluğu teşkil eder. Kararlar çoğunlukla verilir.

PARTİ MERKEZ İDARE HEYETİ.

Madde 70 — Parti merkez idare heyeti umumî kâtip de dahil olduğu halde yedi üyeden mürekkeptir. Vazifeleri, müteakip kongreye kadar devam eder.

Merkez idare hey'etine umumî kâtip başkanlık eder.

Madde 71 — Merkez İdare Heyeti kendi aralarından bir başkan vekili ve bir muhasip seçer ve bu suretle vazife taksimi yapar.

PARTİ MERKEZ İDARE HEYETİNİN VAZİFELERİ

Madde 72 — Parti Merkez İdare Heyetinin vazifeleri şunlardır:

a) Merkez ve iller teşkilâtını idare ile muhtelif şubeler arasında münasebet tesis etmek;

b) Teşkilât olmıyan yerlerde icabettikçe teşkilât yapmak;

c) Seçimleri hazırlamak, il idare heyetleriyle muhabere ederek milletvekili namzetlerini tesbit ile umumî meclise teklif etmek;

ç) İl idare heyetlerinin ve müstakil sayılan ilçe veya bucak veyahut köy idare heyetlerinin seçimlerini tetkik ile tasdik ve umumî meclise göndermek, umumî teşkilâtı teftiş etmek ve partinin çalışmasına dair altı ayda bir umumî meclise rapor vermek.

Madde 73 — Partinin malî muamelelerinden idare heyetleri mesuldür.

Madde 74 — Milletvekili olmayan parti idare heyeti üyelerine kongrece tâyin olunacak bir ücret verilebilir.

İL İDARE HEYETLERİ

Madde 75 — İl idare heyetleri; il kongrelerince seçilen bir başkan ve iki ilâ altı üyeden teşekkül eder. Lüzum hasıl oldukça toplanır.

Madde 76 — İl idare heyetlerinin vazifeleri:

a) Sarfiyat hakkında karar vermek, gelen, giden ev-

rakla üyeler tarafından teklif edilen hususları müzakere ve karara bağlamak;

b) Parti varidatını toplamak ve merkezin %10 hissesini umumî merkeze göndermek;

c) Milletvekilliğine, belediyeye, il umumî meclisine, muhtarlığa; partiye mensup üye seçimini temin edecek şekilde hazırlık yapmak;

d) İl hudutları dahilinde şubelerin teşkilât, hesabat ve faaliyetlerini kontrol ve şubeler arasında münasebet tesis etmek, noksan görülen cihetlerin ikmalî için direktifler vermek ve icabı halinde suçluları idare heyeti kararıyla il haysiyet divanına sevk etmek;

e) Şubelerin hesabatına ait aylık raporlarını altı ayda bir tevhid ederek umumî merkeze göndermek;

f) İl hudutları dahilinde teşkilâtı olmayan ilçe, bucak ve köylere mümessiller tayin etmek;

g) İlçe idare heyetleriyle müstakil sayılan bucak veya köy idare heyetlerinin seçimlerini tetkik ile tasdik ve umumî kâtipliğe göndermek.

İLÇE, BUCAK ve KÖY OCAK İDARE HEYETLERİ

Madde 77 — İlçe ve bucak idare heyetleri kendi kongrelerince seçilen bir başkan ve ilçeler için 2-6 ve bucaklar için 2-4 üyeden tereküp eder.

Köy ocak idare heyetleri de kongrelerince seçilen bir başkan ve 2-4 üyeden tereküp eder.

Madde 78 — İlçe, bucak ve köy idare heyetlerinin de vazifeleri, il idare heyetlerinininki gibidir.

Madde 79 — Teşkilât olmayan yerlerde il idare heyetlerinin tayin edecekleri mümessiller, ilçe, bucak ve köy idare heyetlerinin tabii üyesidir.

Eğer ilde teşkilât yoksa bu mümessiller müstakil sa-

yılan ilçe idare heyetlerince tayin edilir. Hem il ve hem de ilçede teşkilât bulunmazsa, müstakil sayılan bucak idare heyetleri tarafından tayin edilir.

PARTİ UMUMİ REİSİNİN VAZİFELERİ

Madde 80 — Parti Umumî Reisinin vazifeleri şunlardır:

- a) Umumî Meclise reislik etmek;
- b) Partini numumî gidişini nizamname dahilinde ilerletmek için merkez idare heyetine tekliflerde bulunmak;
- c) Partiyi temsil etmek.

GENEL BAŞKANIN (UMUMİ REİSİN) MESULİYETİ

Madde 81 — Parti umumî reisi yalnız umumî kongreye karşı mesuldür.

Umumî reis hakkında umumî kongreden başka hiç bir kurul ihraç kararı veremeyeceği gibi hakkında başkaca bir karar da ittihaz edilemez.

Madde 82 — Umumî Reisliğin inhilâli vukuunda veya kanunî ehliyetini kaybettiği takdirde umumî kongre toplanıncaya kadar sırasile reis vekillerinden biri, umumî reisliğe vekâlet eder.

Madde 83 — (Muvakkat madde olarak) Umumî Reisliğin inhilâli vukuunda veya kanunî ehliyetini kaybettiği ve reis vekilleri de bulunmadığı takdirde umumî meclis ve merkez haysiyet divanından müteşekkil bir kurulun üçte iki ekseriyeti tarafından umumî kongre toplanıncaya kadar bu vazife âhara verilebilir.

Reis vekillerinden yalnız biri inhilâl ederse, Umumî Kongre toplanıncaya kadar münhal kalır. Her iki reis ve-

kilinin de inhilâli halinde umumî kongre toplanıncaya kadar, umumî meclis ve merkez haysiyet divanından teşkil edilecek kurulca yalnız bir reis vekili seçilir. Parti Umumî Reisi ile reis vekillerinin hepsinin inhilâlinde derhal fevkalâde umumî kongre toplantıya çağrılır.

UMUMİ KÂTİBİN VAZİFELERİ

Madde 84 — Umumî Kâtibin vazifeleri şunlardır:

- a) Partinin bilûmum muhaberatını idare etmek;
- b) Parti teşkilâtının yayılma ve kökleşmesini temin maksadile merkez idare heyetine tekliflerde bulunmak, müstacel hallerde de lüzumlu tedbirleri alarak bilâhare merkez idare heyetinin tasvibine arz etmek;
- c) Umumî Kongre ve merkez idare heyetinin kararlarının tatbikini temin etmek;
- d) Parti teşkilâtı hakkında Umumî Reise ve merkez idare heyetine muntazaman malûmat vermek;
- e) Merkez idare heyetine başkanlık etmek.

UMUMİ KÂTİBİN MESULİYETİ

Madde 85 — Umumî Reisin başkanlığında umumî meclis ve merkez haysiyet divanından müteşekkil bir heyet tarafından çıkarılması işi görüşülür ve üçte iki ekseriyetle karar verilir.

Umumî kâbitin çıkarılmasına karar verilirse, umumî kongre toplanıncaya kadar, umumî meclis ve merkez haysiyet divanından teşkil edilecek kurul bir umumî kâtip seçer.

TEFTİŞ VE MÜRAKABE

Madde 86 — Her il başkanı, ili hudutları dahilinde teşkilâtı teftiş ve tanzim ile parti mensupları arasında te-

ması devam ettirmek, teşkilâtın genişlemesi, ilerlemesi ve çalışma şekli hakkında üç ayda bir parti merkez idare heyetinden aldığı emir ve talimatı tatbik etmekle mükelleftir.

Madde 87 — İl başkanı; bulunduğu il idare heyetinin muntazaman toplanmasını temin ile ruznamesini tanzim eder.

Madde 88 — Her il kendi mıntakısında icabettikçe konferanslar vererek mühim, siyasî meselelerde parti tezahüratını temin ve idare eder.

Madde 89 — Parti Merkez İdare Heyeti, partinin umumî muamelâtını ve parti merkezile mümessillerinin muamelelerini teftiş için daimî veya müvakkat müfettişler kullanabilir.

HAYSİYET DİVANLARI

Madde 90 — Merkez Haysiyet Divanı umumî kongrece seçilecek yedi üyeden, il haysiyet divanları iller kongrelerince seçilecek beş üyeden ve ilçe haysiyet divanları da ilçe kongrelerince seçilecek beş üyeden tereküp eder.

Haysiyet Divanları da kendi aralarından bir başkan ve bir kâtip seçmek suretile vazife taksimi yaparlar.

Madde 91 — Bir üyenin haysiyet divanına sevki, bulunduğu yerin idare heyeti kararile olur.

Parti merkez idare heyetinin göstereceği lüzum üzerine merkez haysiyet divanı parti mensubu her fert hakkında, tüzük hükümleri çerçevesi içinde ve umumî hükümler dairesinde doğrudan doğruya karar vermeğe salâhiyetlidir.

Madde 92 — İnzibatî cezalar şunlardır:

- a) İhtar;
- b) Tevbih;
- c) Muvakkat çıkarma;

d) Daimî çıkarma.

Bu hususta haysiyet divanları takdir hakkını haizdir.

Madde 93 — Haysiyet Divanları kendilerine tevdi edilen evrak ve eşhas hakkında, nisabında teşekküllerinden itibaren on beş gün zarfında bir karar vermeye mecburdurlar. Bu hususta mücbir sebepler mahfuzdur.

Madde 94 — Bucak ve köylerde haysiyet divanı bulunmadığından; âcilen alınması lâzımgelen inzibatî kararlar mahallî idare heyetlerinin üçte iki çoğunluğu ile alınır ve netice derhal ilçe haysiyet divanına arz olunur.

Madde 95 — Aleyhinde karar verilen üyenin de üst kademe haysiyet divanı nezdinde, tebliğinden itibaren on beş gün içinde itiraz hakkı vardır. Üst kademe haysiyet divanlarının kararları kat'îdir. Merkez haysiyet divanının üst kademesi umumî kongredir. Alâkalının talebi halinde müdafaa için kendisine tebligat yapılır ve gün tayin edilir. Gelirse karar, huzuru ile verilir. Umumî kongrece seçilen zatlardan herhangi biri hakkında Merkez Haysiyet Divanınca verilecek olan karar neticesi umumî kongreye arz edilir.

MÜŞTEREK HÜKÜMLER

Madde 96 — Millî Kalkınma Partisi siyasî bir cemiyet olup merkezi İstanbul'dadır.

Madde 97 — İl, ilçe ve köylerde partinin mahallî işleri için hükümet ve resmî dairelerle bütün temas ve muameleleri bu yerlerdeki idare heyeti başkanları yapmağa salâhiyetlidir.

Madde 98 — Umumî meclis, idare heyetleri ve haysiyet divanı üyeleri mazeretsiz olarak toplantıya üst üste üç defa gelmedikleri takdirde müstağfî sayılırlar.

Madde 99 — İdare heyetleri çoğunlukla, haysiyet divanları mürettep üyenin tamamile toplanır ve kararlar

çoğunlukla verilir. Oyların eşitliği halinde başkanın bulunduğu taraf çoğunluğu teşkil eder.

Haysiyet divanı üyesinin mazereti halinde yedek üyeden en çok oy alanlar sırasile ve muvakkaten davet olunarak nisap tamamlanır.

Madde 100. — Kongrelerce seçilen bütün idare heyetleri ve haysiyet divanlarının üye sayısı kadar, yine kongrece yedek üye seçilir.

Madde 101 — İl, ilçe, bucak ve köy kongrelerince seçilen idare heyetleri derhal toplanarak aralarından bir başkan vekili, bir muhasip, bir mutemet veznedar ve bir kâtip seçmek suretile vazife taksimi yaparlar. Üye sayısı beşten az olan idare heyetlerinde üyelere yukarıda adları geçen ödevlerden ikisi birden verilebilir; (Ancak âmiri italık ve muhasiplik ve tahakkuk memurluklarından ikisini aynı zatin yapmasını kanun menetmektedir.)

Madde 102 — Bütün parti teşkilâtında yapılacak masrafları idare heyetleri kararile muhasibin mesuliyeti altında âmiri italar sarfa mezundur. Umumî merkezde âmiri ita Umumî Reis, ve diğer teşkilât kademelerinde idare heyetleri başkanlarıdır.

Madde 103 — İdare heyetleri ihtiyaç halinde ücretli kâtip kullanabilir.

Madde 104 — Partiye kaydolunmak isteyenler, buldukları mahaldeki parti idare heyetlerine veya mümessilliklerine vermeği taahhüt ettikleri senelik aidatı ihtiva etmek üzere yazı ile müracaat ederler.

Kabul olunabilmeleri için en az iki üyenin tezkiyesi şarttır.

Madde 105 — Partiye üye olacak her zat yılda 120 lirayı geçmemek üzere bir aidat verir. Ayrıca teberru kabul olunur. Üyeler tarafından taahhüt edilen aidatın tahsili, lüzumunda siyahale (para sıkıntılarının geçmesine) terk edilebilir.

Madde 106 — Partinin kendi kendini feshedebilmesi için umumî kongre üyelerinin en az üçte ikisinin hazır bulunması lâzımdır. Çoğunluk hasıl olmazsa en az beş gün sonra toplanacak olan ikinci toplantıya iştirak edecek umumî kongre üyelerinin üçte ikisinin oyu lâzımdır. Fesih hakkındaki toplantıda hükümet komiserinin hazır bulunması şarttır. Fesih hakkında umumî kongrece verilecek olan karar mahallin en büyük mülkiye âmiri veya İçişleri Bakanlığınca tasdik edilecektir. Bu tasdik keyfiyetinden sonra parti merkez ve şubelerinde birer tasfiye heyeti teşkil edilecek, mevcut emval nakde tahville partinin bilûmum borçları ödendikten sonra geri kalan nakit düşkünler eviyle, Kızılaya yarı yarıya paylaştırılmak üzere İçişleri Bakanlığına gönderilecektir.

Madde 107 — Parti Umumî Reisliği ile parti merkez idare heyeti, il, ilçe, bucak ve köy idare heyetlerinin ve parti mümessillerinin resmî birer mührü bulunur. Parti umumî reisinin mührü parti umumî reisi; parti merkez idare heyetinin mührü, umumî kâtip ve diğerlerinin mühürleri de mahallî idare heyetleri başkanları tarafından kullanılır.

Madde 108 — MÜESSİS ÜYELERİN İSİM, MESLEK ve ADRESLERİ AŞAĞIDADIR:

I — NURİ DEMİRAĞ: YEŞİLKÖY GÖK OKULU SAHİBİ, TÜRK, ÜSKÜDAR PAŞA LİMANI, No. 60.

II — H. AVNİ ULAŞ: Eski Erzurum Milletvekili, İstanbul 5 inci Noteri, Türk, Kandilli Küçüksu Cad. 21 numaralı yalı.

III — C. Rifat Atılhan: Muharrir, Türk, Bakırköy İncirli Yol, No. 29.

T. C.
İçişleri Bakanlığı
Emniyet G. Müdürlüğü
Şube: 1
Sayı: 19

İLMÜHABER

Cemiyetin adı
Teşekkül maksadı

Milli Kalkınma Partisi
Memleketimizin lâıyk olduğu mev-
ki ve refahı, ahlâkan ve iktisaden
büyük bir kuvvet haline gelmesi-
ni sağlamak maksadiyle kurulmuş-
tur.

Tesis tarihi
İdare merkezi
Umumi merkezi ve şubesi

24/7/1945
İstanbul

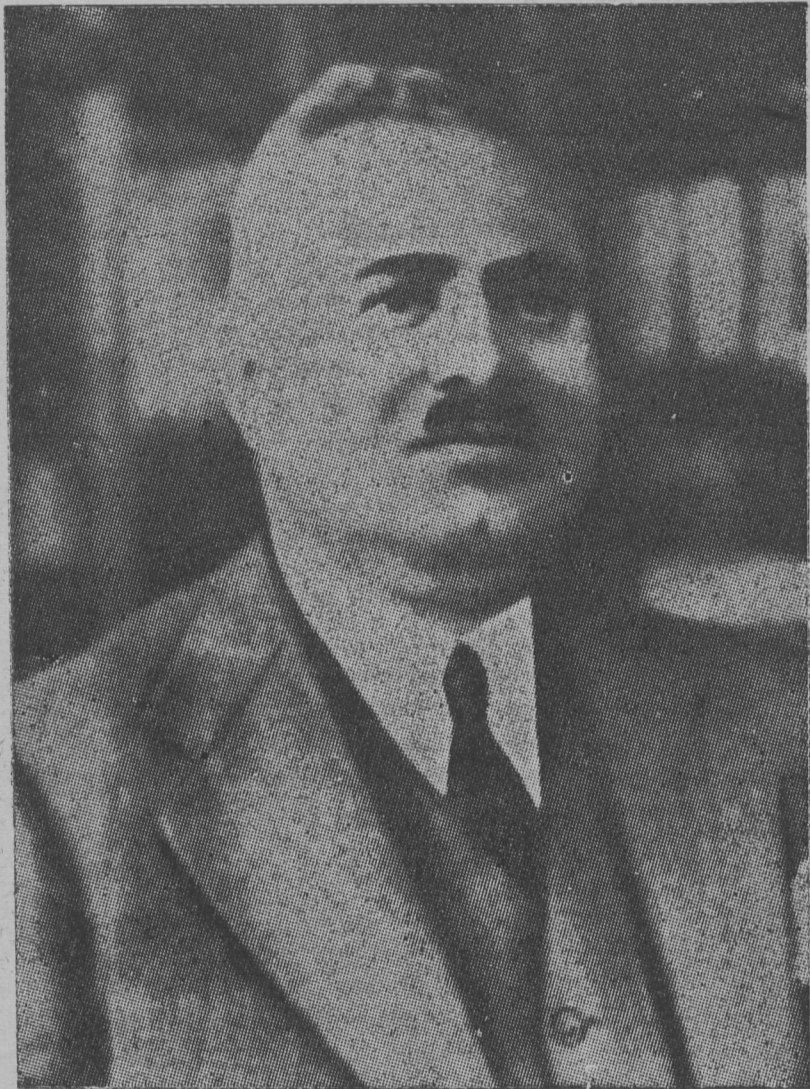
»

Yukarıda adı ve kuruluş maksadı yazılı cemiyetin İçişleri Bakanlığına verilen ana nizamnamesi 3512 sayılı kanun hükümlerine uygun görüldüğünden dolayı kanunun 4 üncü maddesine tevfikan faaliyette bulunmasına izin verilmiş olduğunu mübeyyin ilmühaberdir.

18/9/1945

Em. Genel Müdürü
İmza

İçişleri Bakanı
Hi'mi Uran

Millî Kalkınma Partisi Lideri Nuri Demirağ

KÖY İMAR PLÂNI

AZİZ YURDDAŞ!

Partimizin kurucusu büyük vatan dâva adamı Nuri Demirağ'ın çok sene evvel hazırladığı, yurdun kalkınma ve yükselmesine ait köy plân ve projelerinden birer nüsha sunuyoruz.

Medenî dünyada fakir, zayıf kalmağa asla ve kat'a lâayık değilsin. Seni varlığa ve refaha kavuşturmamak maksadile (Millî Kalkınma Partisi) ana prensiplerinin başında köylü, işçi ve halkın huzur ve rahatını sağlayacak modern ikametgâh temini gelmektedir.

Yurdda adetleri pek fazla ve dağınık bir halde olan köylerimizden birbirine yakın olanlar bir araya getirile-

rek bu plânlara uygun köy adedi 18 bine indirilecektir. Partimiz bu imar plânlarının kısa bir zamanda memleketin her tarafında tatbikatına geçmekten asla geri kalmıyacaktır. Böylece köylerinde, şehirlerinde umran gören vatandaşların toprağına olan sevgi ve bağlılığı artacak, durmadan asla fütur getirmeden çalışmaları ve mesut halde yaşamaları, çoğalmaları, gürbüzleşmeleri temin olunacaktır.

Tevekkülün uyuşukluğu yok edilecek ve her cephe-den millî kalkınmamızı sağlamak maksadile ahlâkî içtimâî, iktisadî, medenî, siyasî ve kültürel sahalarda millîtimiz lâyük olduğu irfan, servet ve refaha kavuşturulacaktır.

Şunu da arzetmek isteriz ki, bu muazzam imar plânları karşısında görüş mesafesi kısa olanlar, körü körüne bunları istihfafla karşılayacaklardır.

Çünkü mahdut ve dar görüşlü bu zavallılar, görüş sahalalarına aşan teşebbüsün muvaffak olacağını havsalalarına bir türlü sığdıramıyacaklar, teşebbüse ve müteşebbisine dil uzatmaktan da çekinmiyeceklerdir. O kurucunun. Nuri Demirağ'ın yurdumuzun irfan, imar ve umranı yolundaki her teşebbüsünün müsbet neticesinde olduğu gibi bunda da bu kısa görüşlüler anlayamadıkları ve anlayamıyacakları böyle bir işe dil uzattıklarından utanacaklardır.

Riyaya, tabasbusa, tenbelliğe, elhasıl her nevi ahlâksızlığa kapılanlar, çığırkanlıklarından kolay kolay kendi-

lerini alamazlar. Bu böyle olmakla beraber bilmezler ki vatan imarında para, ikinci derecede kalır.

Doğruluk, çalışkanlık, azim ve iman baş rolü alır, para bulunur ve bulunacaktır. Her nevi umran ve imar sahasında çalışanların, bina yaptıranların parayı toprağa gömdüğü zannolunur. Bu zehaba kapılan dar ve mahdut görüşlüler paranın fertler elinden cemiyete nasıl dağıldığının ve meselâ bir taşın taş ocağından inşaat başına kadar 76 ve inşaatın sonuna kadar da 2680 nevi vergi ve resme tâbi olduğunun ve bu vergi ve resimlerin umumî sarfiyata nisbetle yüzde 30 - 35 i bulduğunun, devlet hazinesine girdiğinin farkında değillerdir.

Aynı zamanda bu büyük umran hareketiyle her nevi iş, ticaret, sanayi ve ziraat erbabının işsiz kalmıyacaklarını, müreffeh ve mesut yaşayacaklarını asla hatırlarına getirmezler.

Yurdun umran adamları bu esrar perdesini açar, ülkelerini korkunç virane halinden ve sakinlerini de iç Asya, iç Afrika sefaletinden kurtarırlar ve bunu sözle değil, eserle Millete ve cihana gösterirler. Böylelikle halkımıza ahlâk ve faziletle refah ve saadet yollarında yürüyecek istkiameti tayin etmiş olurlar.

Cehil, israf ve suiistimallerle menba kurutmak değil, şahsî teşebbüse geniş ölçüde imkân vermekle o menbaı feyizli ve verimli hale getirmek; hükümet hissesinin de ona göre servet ve kudretle mütenasip olarak almak suretiyle sıcak soğuk ve mutedil iklimlere sahip olan yurdumuzun, çok zengin bulunan yeraltı, yerüstü hazinelerinin, servet, umran ve terakki yollarında bizi süratle hedefimize ulaştıracağına asla şüpheniz olmasın.

NURİ DEMİRAG'ın memleket hayrına vücuda getirdiği eserlerinden 19 milyon nüfuslu ülkemizin on bininin mesailerini bir arada (teşvik, terğip ve takdir edilmek suretiyle) aynı eserleri vücude getirirlerse «herbirinin ondan

daha büyük eserler yaratacağını ümit ederiz.» Bu eserlerin 1900 defa fazlasıyla yurdun mazhar olacağı umranın mukayese ve mülâhazası halinde görülecektir ki, arzolan imar programının ne kadar kolaylıkla tatbik olunabileceği basit bir hesapla belli olur.

Ey asil ve fedakâr köylü, ey aziz işçi! Sen, medenî ve mesut bir insan olarak yaşamak istiyorsan, bir an evvel bütün varlığınla (Millî Kalkınma Partisi) ne üye ol ve süratle topluluk temin et!

İyi bil ki, seni refah ve saadete götürecektir en doğru yol, ancak bu yoldur.

İDARE HEY'ETİ

NURİ DEMİRAG'ın Vecizelerinden:

Göklerine hâkim olmayan milletler; yerlerde sürünmeğe, yerin dibinde çürümeğe mahkûmdur.

3/12/1932

Nu. D. A.

*
**

Büyük eserler, lüks hayattan, bol masraflardan ictinab sayesinde yapılan tasarruflardan meydana gelir. Şahsî servetler; Türk milletinin hey'eti mecmuasınıdır. Vatanın nef'ine her zaman hasrû tahsise âmade fertler elinde emanettir. Bunu kimsenin bol bol ve sefahate sarfetmeğe, israfa, suiistimale hakkı yoktur.

3/6/1936

Nu. D. A.

*
**

Zafer süngünün ucunda değildir. Zafer kartalı süngünün uçundan kalktı, havalandı tayyare kanadının üstüne kondu.

9/2/1936

Nu. D. A.

Türk; insan kudretinin yaratabileceği her faydalı şeyi memleket için düşünmeğe, düşündüğünü yapmağa, başarmağa kadirdir.

Yapamamak, yapamadım, yapamam demek; benliğimden, varlığımdan geçtim, aczi, zâfı, kabul ettim demektir.

9/2/1936

Nu. D. A.

*
**

Hesaplı hareket ettiğini zanneden ve onunla iftihar eyleyen dar kafalılar: kurtulmağa, yükselmeğe, elverişli hiç bir eser vücuda getiremezler.

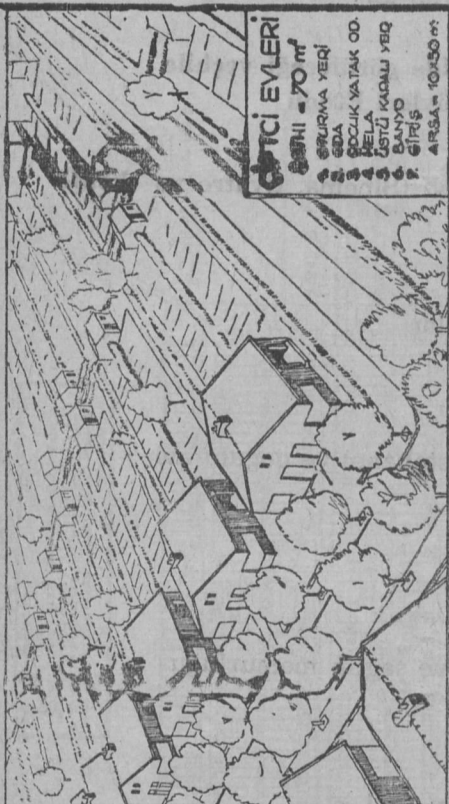
Kurtuluş ve yükselişi; ancak varlığına dayanan, mülkü milletin gizli, kapalı hazinelerini verimli hale getirmesini bilen, şahsî menfaatini millet menafii uğrunda feda eden, ruhu idealist, dimağı realist şahsiyetlerde aramalıdır.

1/10/1940

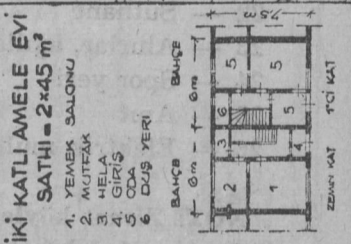
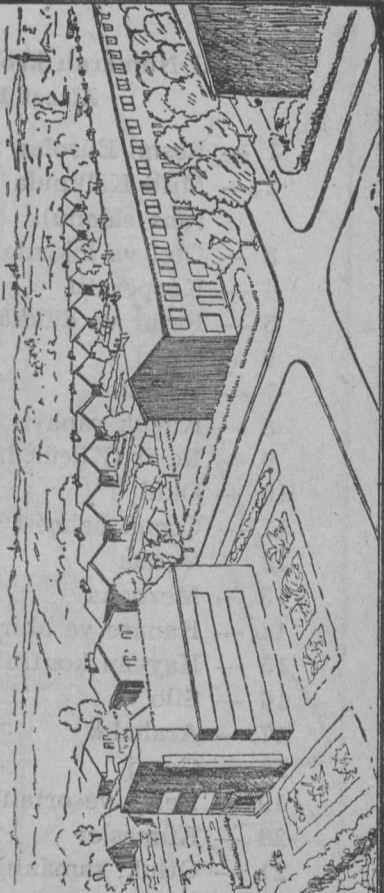
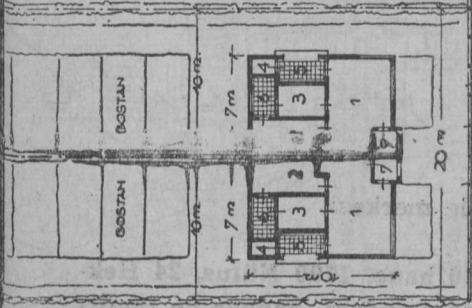
Nu. D. A.

ÇİFTÇİ VE AMELE EVLERİ M: 1/200

ÇİFTÇİ EVLERİ
 SATHI = 70 m²
 1. SUYURMA YERİ
 2. GIDA
 3. DOĞULUK YATAK OD.
 4. HELA
 5. ÜSTÜ KAGIĞU YERİ
 6. BANYO
 7. ÇİFTİŞ
 ARSA = 10x50 m

(1) Numaralı krokide görüleceği veçhile
Ziraat Köyleri Etüdü

- 1 — Resmî Bürolar
- 2 — Milli Kalkında Evi (Sinema, tiyatro ve konferans salonu).
- 3 — Otel ve lokanta
- 4 — Kooperatif
- 5 — Pazar ve dükkânlar
- 6 — Cami
- 7 — Hamam
- 8 — Küçük sanayi
- 9 — Revir (Küçük hastahane) ve doğum evi
- 10 — Okul
- 11 — Çocuk bahçesi
- 12 — Yunak
- 13 — Mezbaha
- 14 — Kanare ve ahır
- 15 — Hayvan kontrol ve sağlık memurluğu
- 16 — Silo
- 17 — Arabalık
- 18 — Garaj
- 19 — Bekçi ve ortalıkçı yeri
- 20 — Kümesler
- 21 — Otluk, samanlık
- 22 — Süthane
- 23 — Ahırlar, ağıllar
- 24 — Spor yeri
- 25 — Anıt
- 26 — Elektrik muhavvile merkezi.

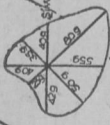
NOT: Ziraat köyleri 340 hane, 1700 Nüfus, 24 Hektar (Spor yeri dahil, tayyare meydanı, hangar ve tamirhanesi hariç).

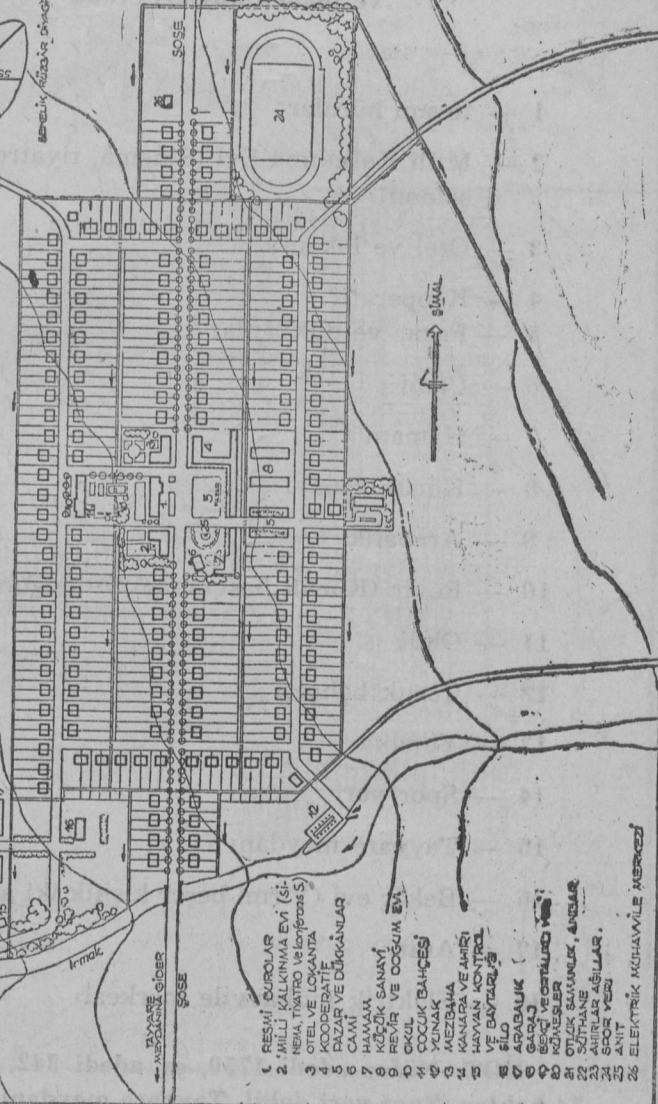
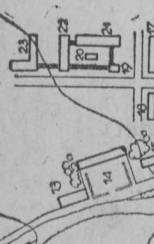
ZİRAAT KÖYÜ İÇİN BİR ETÜD

MİKYAS : 1/2000

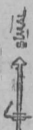
340 İKAMETLİLİK ANNESİ
1700 NÜFUS AÇIK
28 HAZ. DUVANLI SATHI (BİRDEN YERİ) DAĞ. T.Y. (KÖY İÇİ)
17 HAZ. YOLLARIN SATHI (HİZMET SÖZ. M.İ.İ.)
3400 LİNE YOLLARIN SENEKLIK BAYIRI (20 KİŞ. ANI)
2 KÖY (NÜFUS B.İ.İ.İ.)

SENELİK İKİSİZİNE DİNEĞİLİY

- 1 RESMİ BAYIRLAR
- 2 MİLLİ KALINMA EVİ (S. NEMA TİYATRO VE İKİSİZİNE S)
- 3 OTEL VE LOKANTA
- 4 KOOPERATİF
- 5 PAZAR VE DÜĞANLAR
- 6 İKAMİ
- 7 KÜTÜP HANAYI
- 8 REVİR VE OĞUHA EVİ
- 9 OKUL
- 10 ÇOCUK BAHÇESİ
- 11 YENİNAK
- 12 MEZELMA
- 13 KÖY İÇİ
- 14 HAYVAN KONTROL VE BAYIRLAR
- 15 SİLO
- 16 ARABALIK
- 17 GAZI
- 18 İSTİLAH VE KÖY İÇİ
- 19 KÖY İÇİ
- 20 OTLAK SAĞANLIK ANILAR
- 21 SÖZİTANE
- 22 SUYUNLAR AĞILLAR
- 23 SUYUNLAR
- 24 ANIT
- 25 ELEKTRİK KÖY İÇİ
- 26 ELEKTRİK KÖY İÇİ

(2) Numaralı krokide görüleceği veçhile sanayi
ve maden köyleri etüdü

- 1 — Resmî bürolar
- 2 — Millî Kalkınma Evi (Sinema, tiyatro, konferans şalonu).
- 3 — Otel ve lokanta
- 4 — Kooperatif
- 5 — Pazar ve dükkânlar
- 6 — Cami
- 7 — Hamam
- 8 — Küçük sanayi
- 9 — Arabalık
- 10 — Revir (Küçük hastahane) ve doğum evi
- 11 — Okul
- 12 — Çocuk bahçesi
- 13 — Yunak
- 14 — Spor yeri
- 15 — Tayyare meydanı
- 16 — Bekâr evi (Yirmi beşer kişilik iki adet)
- 17 — Anıt
- 18 — Elektrik muhavvile merkezi

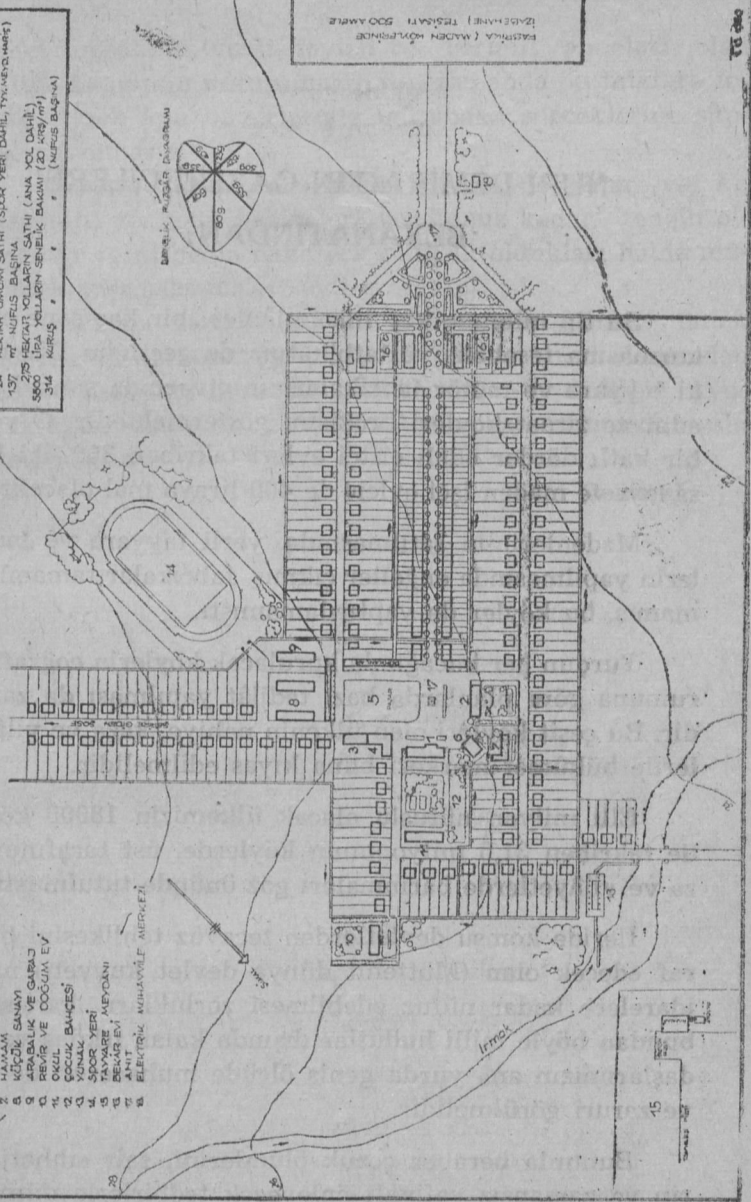
NOT: Nüfus adedi 1750, ev adedi 342, umumî sathi
24 hektar (Spor yeri dahil, Tayyare meydanı hariç).

SANAYİ VE MADEN KÖYLERİ İÇİN ETÜD

M: 1/2000

- 1 RESİM BÜROLAR
- 2 İŞBİNA, TIKAYO VE KONFERANS SALONU
- 3 OTEL VE LOKANTA
- 4 MODERATÖR
- 5 BAKIR VE DÜĞÜNLER
- 6 HAVAM
- 7 KÜTÜPHANE
- 8 KÜTÜK SANAYİ
- 9 ARABALIK VE GARAJ
- 10 BEYİR VE DOĞUM EVİ
- 11 ÇOCUK BAHÇESİ
- 12 ÇOCUK BAHÇESİ
- 13 YUNAK
- 14 SPOR YERİ
- 15 BEKAR EVİ
- 16 BEKAR EVİ
- 17 ANIT
- 18 ELEKTRİK MUHAZİRE MERKEZİ

2	25	AĞAÇ BEKAR EVİ	50	MURUS	500	AMBLE
30	2	KATI BİTİMLİK EV	450	*	480	*
30	1	ÇİFT EV	900	*	270	*
1750	MURUS	ADDED	1200	MURUS	500	MURUS
24	HEKTAR	CIKIMLI SATHI (SPOR YERİ, DAVUL, TİYATRO MERK.)	1200	MURUS	500	MURUS
157	MURUS	BASINA	1200	MURUS	500	MURUS
20	HEKTAR	CIKIMLI SATHI (ANA YOL DAHİL)	1200	MURUS	500	MURUS
5800	MURUS	YOLLARIN GENİRLİK BAHİNİ (MURUS BAŞINA)	314	MURUS		

PASTİRKİ (MADEN KÖYÜNDE)
İZBİNA VE TESİSATI 500 AMBLE

15

NURİ DEMİRAĞ'IN GAZETECİLERE BEYANATINDAN:

Bu tip nümune köy imar plânları bir kaç sene evvel kurmasına teşebbüs ve tatbikatına da geçtiğim Divrikdeki tayyare ve motör fabrikalarının civarında sanayi, madin ve ziraat köyleri krokisini göstermektedir. O vakit, bir katlı dörder odalı çiftçi evleri takriben 300, iki katlı sanayi ve maden işçi evleri de 400 liraya mal olacaktı.

Madenlerimin satılmasında, yerli tayyare ve motörlerin yapılmasında engeller çıkmış, fabrikalar tamamlanamamış, bu köyler de yaptırılmamıştı.

Yurdun her bucağında kurulacak köylerin coğrafi durumuna göre plânlarda bazı tadilat yapılması da zaruridir. Bu çeşit köyleri olan ülkenin nahiye, kaza ve vilâyetlerle hükümet merkezi buna kıyas edilmelidir.

Elli milyon nüfuslu olacak ülkemizin 18000 köyünde takriben 31,5 milyonunun köylerde, üst tarafının kaza ve vilâyetlerde barınmaları göz önünde tutulmuştu.

İleride komşu devletlerden tecavüz tehlikesini bertaraf edecek olan (Müttehit dünya devlet kuvveti) nin idarelere kadar nüfuz edebilmesi zorlukları karşısında, bundan böyle millî hudutlar dışında kalan ırkdaş ve dindaşlarımızın ana yurda geniş ölçüde muhacereti de tabii ve zarurî görülmelidir.

Bununla beraber çocuk ölümlerini, sair sıhhati tap-rip ve zamansız vefiyatı önleyecek tedbirlerle dünyanın

iffet timsali, en velût, feyizli ve verimli anneleri olan Türk kadınının nüfusumuzu kısa zamanda bu miktara iblâğ etmek için birbirleriyle müsabaka edeceklerine şüphemiz olmasın.

Arazisi bizden daha küçük bir çok devletler var ki, yer altı, yer üstü hazineleri yurdumuz kadar zengin olmadığı ve nisbeten daha çok nüfuslu oldukları halde müreffeh yaşamaktadırlar

Partimiz mevkii iktidara geçerse bu plânları tatbik edecek ve halkımız iyi bilsin ki, durmadan, dinlenmeden bütün kafa, kol harekete getirilecektir. Tenbelliğin, uyuşukluğun, ihtikârın, sefahatin bizim kamusumuzda asla yeri yoktur.

Nuri Demirağ

Hakkı Cengiz Alpay

MİLLÎ KALKINMA PARTİSİNİN KÖY PLÂNI

**Dinle köylü vatandaşı; sonra bir parça düşün
Neden şimdiye kadar düzgün gitmedi işin.**

**Kalkınma için size gösterin ne yapıldı?
Bazı okullar hariç hangi yola sapıldı?**

**Geçim yine o geçim hep yerinde saydınız.
Köylü efendi diye güya varmış kaydınız.**

**Yoktur böyle bir kayıt, kimden kime nazınız?
Size bakmayanlara şöyle bir şey yazınız.**

**Bize basıp yükselmişken inmeyin
Çullar bizim, aba bizim, şal sizin.
Yanılda köye doğru dönmeyin
Matem bizim, siyah, bizim, al sizin**

Hasta bizim, sakat bizim, sağ sizin
Ayran bizim, keşi bizim, yağ sizin
Çubuk bizim, çöpü bizim, bağ sizin
Fidan bizim, diken bizim, gül sizin.

Attık bir kenara tahtayı sacı.
Kondu başımıza saadet tacı.
Ömrünüze bütün köylü duacı,
Petek bizim, arı bizim, bal sizin.

Köyü viran etse, boğsa da seller;
Aldırmayın desin, dursun; yâd eller.
Koparsın meyveyi ahşık eller.
Kökü bizim, gövde bizim, dal sizin.

Uymayınca deli gönül zamana;
Ne demeli yaman oğlu yamana.
Atsa Fırtınalar bizi limana
Sal bizimdir (Savarona) göl sizin

Hususî otolar önüne gelsin
Konak sütunları gökleri delsin.
Şehirlerde birer saray yükselsin
Emek bizim, gayret bizim, mal sizin.

Hakikat böyle iken efendilik nerede?
Eloğlu geçti çayı: Siz kaldınız derede

Yaratılan devrimi görse güler babanız,
Çıkmadı sırtınızdan kırk yamalı abanız.

Kamyon yerine kağı; pulluk yerine saban,
«Biçer, döğer, savurur» yerine tahta yaban.

Ayağınızda çarık eller çatlak nasırdan,
Sanki hep kalmışsınız iptidaî asırdan.

Sıcak, yağmur, kış, bora hiç durmadan koşan siz,
Hudutlarda kükremiş arslan gibi coşan siz,

Baş eğmezsin düşmana sırasında can için.
Akıtırın kanını mukaddes vatan için,

Sonra savaş bitince yüzünüze bakmazlar.
Şehit analarının ocağını yakmazlar.

Bunlar saymakla bitmez içtimaî yaradır,
Bu gidişle bahtınız ilelebed karadır.

Size bakan var ama, görebilen göz değil
Dinle şu üç kıt'ayı yıldızlanmış söz değil:

**

«Devrimler yarattık» diyen yalandır,
Köyler imâr ile süslenmedikçe,
Sıfıra bir sıfır; elde kalandır,
Tarlalar motörle seslenmedikçe.

*

**

Temelsiz bir bina elbette kayar,
Yükselene feryadı ne kimse duyar.
Köyde medeniyet yerinde sayar,
Yardım ve kültürle beslenmedikçe.

*

**

Gül olmayan yerde bülbül de ötmez,
Ateş bulunmazsa duman da tütmez.
Bakımsız milletler ileri gitmez,
İnsan haklarıyla hislenmedikçe.

İnsanlık haklariyle süslediğiniz zaman,
Medenî cesaretle seslendiğiniz zaman,

İnanın; gün gelecek kalmayacak acınız,
Bulamazken bazlama, isli siyah sacınız.

Bir gülistan olacak köyünüzün sahası,
Çalışmaya başlarsa imâr umran dehası.

Sizlerde benimseyin size lâzım olanı,
İşte takdim edildi müstakbel köy plânı

Uyan! Köylü vatandaş; uyanacak çağındır.
Bundan sonraki sözler NURİ DEMİRAĞ'ındır.

**

Ey! asil ve fedakâr köylü, işçi vatandaş!
Rey vererek seçiniz, sizi düşünen bir baş.

Bir insan kudretinin yaratabileceği
Her işi yapabilir Türk'ün güçlü bileği

«Yapamadım, yapamam» demek âciz sözüdür.
Azmedenler başarır; bu hayatın özüdür.

Bulur yükseliş yolu: varlığına dayanan,
Tenbelliğin korkulu rüyasından uyanan.

Zengin yurdun içinde gizli hazineleri
Çıkarır meydana kor gösterir her hüneri.

Millet menfaatını, şahsî menfaatından
Üstün tutan gösterir bunu icraatından.

Her insanın borcudur edep, haya takınmak.
Şu altı kanattaki fenalıktan sakınmak,

İşret, cinayet demek oyundan kumar doğar.
İffetsizlik, eğrilik insanı ipte boğar.

Tenbellik, zulûmkârlık, Türkün şanına uymaz.
Bunlardan sakınanlar kimseden korku duymaz.

Böyle yapacakların ruhu idealisttir.
İçi imânla dolu dimağı realisttir.

Şu medeni dünyada fakir, zayıf kalmaya
Asla lâyük değilsin bataklığa dalmaya.

Tevekkülün uyşuk halini atacağız,
Yerine canlılığın hızını katacağız.

Hurafeler atılıp korkmadan gidilecek,
Azmin atılğanlığı ikame edilecek.

Ahlâkî, içtimaî, iktisadî, medenî,
İmanlı bir ruh ile doldurunca bedeni,

Yurda hasredilince malımız kudretimiz,
Siyasî ve kültürel sahada milletimiz,

Lâyık olduğı irfan ve refaha ulaşır.
Gönlü şen kalbi ferah saadetle dolaşır.

İyi geçim mümkündür ancak bol harçlık ile.
Yoksa hayat güçleşir bitmez, tükenmez çile,

Yapılacak muazzam imarın karşısında,
Münkirler gezemezler marifet çarşısında,

Dar ve mahdut görüşlü bir takım madrabazlar,
Bunu kafalarına elbet sığdıramazlar.

Derler ki «Vay sen misin; tutan imâr yolunu»
Sonra emreden olur «bağlayınız kolunu»

Prensip; yok olamaz bağlansa bütün kollar,
Bir gün muhitinize mutlak gelecek yollar.

Doğruluk, çalışkanlık ve azimle, imânla,
Uğraşp hakkınızı alacağız zamanla.

İç Afrika iç Asya durumunuzdan sizi,
Kurtarıp yırtacağız sefalet perdenizi.

Sözle değil; eserle millete ve cihana
Bunu göstereceğiz hem dosta hem düşmana.

Ahlâk, fazilet, refah ve saadet içinde;
İşler yürüyecektir tam adalet içinde.

Cehil, israf ve hiyle menbaini kurutmak
Hefedimiz çalışmak; alını açık yüzü ak.

İrfan, imâr ve umran yolunu tutacağız.
Riyayı, tenbelliği ruhlardan atacağız.

Ziraat ve sanayi, ticaret yükselecek,
Köylerin her yanından motör sesi gelecek.

İşsizlik yok olacak refah bulacaksınız,
Hakiki efendimiz o gün olacaksınız.

Mühendisler gelerek her yerde dolaşacak.
Nehir, ırmak ve çaydan tarlalar sulanacak,

Feyizli ve verimli olunca toprağınız;
Bataklıklar yok olur ormanlanır dağınız,

Servet, sıhhat, terakki yolu açılmış olur.
Gün doğar üstünüze neş'e saçılmış olur.

Zayıf, kansız vücutlar kudret ile dolacak.
Her köy hayat kaynağı gibi şöyle olacak:

Evler benzeyecektir birer küçük saraya,
Gül ve meyve bahçesi konacaktır araya.

Okullarda çocuklar öğrenecek dersleri,
Cami minaresinde her gün ezan sesleri.

MİLLÎ KALKINMA EVİ ve konferans salonu
Ahlâkî mevzularla süsleyeceğiz onu.

Doğum evi içinde; köyün hastahanesi
İyi insan olacak yavrunun her tanesi

Çocuk bahçesi ile spor yeri ve silo,
Bunlar hep ayrı, ayrı resmî büro daktilo,

Sinema ve tiyatro, otel, dükkân ve hamam,
Rêvir, süthane, garaj ile olmadı tamam.

Sonra kooperatif, pazar köyün bir yanı,
Yolcu inip binecek bir tayyare meydanı.

Köyü aydınlatacak elektrik merkezi,
İsli gaz lâmbasından kurtacak herkesi.

Otluk, samanlık ,ahır, ağıllar bir sırada,
Beton mezbaha, yunak; bunlar da bir arada.

Bekçi, otlakçı evi bile refah dolacak.
Hayvan bakım memuru köyde hazır olacak.

Anıt için bir meydan ve bir çiçek bahçesi,
Duyulacak içinde halkın neş'eli sesi.

Davul zurna çalarken, düğünlerde alaylar,
Gençlik coşup taşacak çekilecek Halaylar.

Sosyete hayatı yok; namusumuzda bizim.
Sefahatın yeri yok, kamusumuzda bizim.

İffet timsali, velût, feyizli Türk kadını;
Cephelerde yazmıştır tarihlere adını.

Ey! cefakâr köylüler ufuklardan aşsın yol,
Geçmişe ağlamak boş; geleceğe hazır ol!

H. CENGİZ ALPAY

Aziz Yurddaş:

Bu yazılar memleketin herkesce bilinen *imar ve umra* nının bir semboli, ahlâk ve fazilet timsali, dinamik, hiç bir kuvvetin eğmeye kadir olamadığı bir şahsiyetin (NURİ DEMİRAG'IN) ilk evvel memlekette kurduğu hakikî bir parti olan (MİLLÎ KALKINMA PARTİSİ'NİN) değişmez prensipleridir.

Bu program maroken koltukta, masa başında kaleme alınmamıştır. O: Şimdiye kadar yapmağı tasavvur ettiği muazzam eserleri binbir çeşit müşkülât karşısında vaktinden evvel vücuda getirmiştir. Bunu bütün memleket halkı iyi bilir. O: malını, canını, evlâtlarını millete vakfetmiştir.

Bu programını da devlet çapında tahakkuk ettirmeye kadirdir. Eğer sen topluluk temin edebilersen ki -mukakkak buna muktedirsin.- Hemen Parti Nizamnamesinde yazılı olduğu veçhile hiç bir baskıya ehemmiyet vermeden teşkilâtlanınız ve Beşiktaş'taki Millî Kalkınma Partisi İdare Merkezine bildiriniz.

Muhtarlarınızı, İhtiyar Heyetlerinizi, Belediye Reis ve Azalarınızı, Milletvekillerinizi içinizden seçiniz, reylerinizi dağıtmayınız. Baskılara, yaldızlı propagandalara kat'iyen ehemmiyet vermeyiniz. Yeter ki, Milletvekilleriniz -velev- eli nasırlı, ayağı çarıklı ve fazilet timsali olsunlar. Ismarlama ları seçmeyiniz. Bu yazıları bir çok defa okuyunuz, okutunuz, hüsnü muhafaza ediniz. İrşat heyetlerimiz *oraya geldikleri zaman bunları sizden arayacaktır.*

Sizi refaha, servete, sıhhate saadete eristirecek, fakru sefaletten, iptidâî hayattan kurtaracak yegâne yol bu yoldur. Bu yol hak yoludur, millet yoludur. İnanet ve başarı Allah-tandır.

İ D A R E H E Y E T İ

03 SA 7500 (7)

ULB Halle

3/1

000 280 887

100

Fiati: 50 Kuruş

